

KORZYSTANIE Z TELEFONU KOMÓRKOWEGO W SZKOLE

Zarządzanie szansami
i zagrożeniami

bm:uk

Saferinternet.at
Das Internet sicher nutzen!

ins@fe

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Program
Uczenie się
przez całe życie

Ministerstwo
Administracji
i Cyfryzacji

Telefon komórkowy na lekcji? Włączony? W wielu szkołach to niemożliwe, a wręcz zakazane, ponieważ regulamin szkolny surowo tego zabrania. Delegalizując używanie komórek na lekcjach i na przerwach szkoła pozbywa się wszelkich niedogodności, a także niebezpieczeństw związanych z telefonem komórkowym w ręku ucznia. Niemniej jednak, coraz częściej słychać opinie, czy takie rozwiązanie nie jest przysłowiowym wylewaniem dziecka z kąpielą? Czy może zamiast prostej negacji warto przyrzeć się sprawie i wykorzystać w procesie edukacyjnym niezaprzeczalny rozwój technologii komunikacyjnych, również pod postacią telefonu. Popularne komórki, które już często mają wszyscy uczniowie w klasie mogą być stosowane w sposób bezpieczny, ciekawy i co najważniejsze wartościowy w szkole i na lekcji.

Trudno uciekać od urządzeń multimedialnych w świecie coraz bardziej cyfrowym. Każdy obywatel, także jako klient, czy jako pacjent coraz częściej korzysta z elektronicznych form realizacji usług. W tym kontekście, pozbywanie się atrakcyjnych i współczesnych narzędzi w nauczaniu wydaje się nieco archaiczne. Dzieci i młodzież chętnie sięgają po te urządzenia, a szkoła mogłaby im pomóc w odpowiednim postrzeganiu możliwości jakie z sobą niesie technologia i jak ją wykorzystywać mądrze, nie tylko do zabawy.

Spór o telefony komórkowe trwa od czasów, kiedy to szkoły zaczęły do swoich regulaminów dodawać zasady korzystania z urządzeń multimedialnych. Wiele szkół zostało wyposażonych w tablice multimedialne, dostęp do szerokopasmowego Internetu, stacjonarne lub mobilne pracownie komputerowe. Telefon komórkowy stał się jednym z wielu urządzeń, z których uczniowie korzystają na co dzień. Mimo, iż ta kwestia wciąż nie w każdej szkole jest jasno uregulowana, a korzystanie z telefonu komórkowego przez uczniów niesie obawy i kontrowersje, warto by nauczyciele dostrzegli potencjał, jaki mają w zasięgu ręki.

Z tą myślą przedstawiamy Państwu niniejszy poradnik opracowany przez Austrian Institute for Applied Telecommunications (OIAT), który w sposób jasny i przejrzysty ujmuje różne aspekty stosowania telefonu komórkowego w szkole oraz doradza, jak pokonać zagrożenia i wykorzystać szanse, jakie oferuje.

Polska wersja opracowania została przygotowana przez FRSE w ramach realizacji projektu „W świecie cyfrowym – szkolenia, warsztaty, kursy” wspieranego jako zadanie publiczne przez Ministra Administracji i Cyfryzacji.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z niniejszą publikacją z nadzieją, że nauczyciele znajdą tu wiele podpowiedzi, gotowych rozwiązań oraz inspiracji.

Barbara Milewska
koordynator projektu „W świecie cyfrowym –
szkolenia, warsztaty, kursy”
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Korzystanie z telefonu komórkowego w szkole

Drodzy nauczyciele, dyrektorzy szkół i uczelni!

Prawidłowe zarządzanie szansami i zagrożeniami

Telefon komórkowy stał się nieodłącznym elementem naszego codziennego życia. W wielu europejskich krajach na przykład liczba umów na usługi telefonii komórkowej przewyższa liczbę mieszkańców.¹ Niedawny raport Nokii wykazał, że w Europie abonament na telefonię komórkową przypada na każde 0,8 osoby (trzyście telefonów komórkowych na każde 10 osób). W czwartym kwartale 2009 r. w samej Austrii wysłano 1,59 miliarda wiadomości SMS. W całej Europie około 31% osób w wieku od 9 do 16 lat korzysta z Internetu używając swoich urządzeń mobilnych.² **W szczególności dla dzieci i młodzieży telefon komórkowy stał się niezbędnym przedmiotem, który im stale towarzyszy**, ale który spełnia też znacznie więcej funkcji niż tylko aparat do rozmów telefonicznych i wysyłania SMS-ów. Komórek używa się także do słuchania muzyki i radia, grania w gry, robienia i wymieniania się zdjęciami i filmami video oraz surfowania po sieci. Stały dostęp do Internetu, pozwalający na śledzenie tego co dzieje się w sieciach społecznościowych, ma ogromne znaczenie dla wielu młodych ludzi. **Jednocześnie telefon komórkowy to dla młodych ludzi pierwsze prywatne urządzenie do wymiany informacji**, gdyż na ogół swoim telefonem nie muszą dzielić się z nikim innym. Z innego punktu widzenia, telefon to środek umożliwiający rodzicom kontakt z dziećmi bez względu na porę dnia czy miejsce ich przebywania. Telefon komórkowy w kieszeni odgrywa więc ważną rolę, nie tylko w kręgu przyjaciół i w celu organizowania czasu wolnego, lecz również w rodzinie. W wielu szkołach telefony komórkowe są zabronione, ponieważ stanowią pewną uciążliwość (dzwonki, rozmowy, pisanie wiadomości, ściąganie, robienie i publikowanie zdjęć i filmów itp.). Jednak zakazywanie używania telefonów komórkowych może prowadzić do konfliktów, nie tylko z uczniami, ale także z rodzicami.

¹ W tym drugie telefony komórkowe itp. Źródło: RTR GmbH, Telekom-Monitor 2/2010, www.rtr.at/de/komp/alleBerichte/TM2-2010.pdf (08.07.2010).

² EU Kids Online II - [http://www2.lse.ac.uk/media@lse/research/EUKidsOnline/EU%20Kids%20II%20\(2009-11\)/EUKidsOnlineReports/Final%20report.pdf](http://www2.lse.ac.uk/media@lse/research/EUKidsOnline/EU%20Kids%20II%20(2009-11)/EUKidsOnlineReports/Final%20report.pdf)

Ustalanie zasad korzystania z telefonów komórkowych jest ważnym krokiem w polityce szkoły. Dzieciom i młodzieży nie zawsze jednak udaje się przestrzegać takich zasad. Potrzeba pozostania w kontakcie z innymi i bycia na bieżąco z najnowszymi wydarzeniami jest chwilami zbyt duża, a na pewnym etapie dorastania również zbyt ważna. Co więcej, uczniom trudno jest zrozumieć dlaczego nauczyciele czasami korzystają ze swoich telefonów komórkowych w szkole, podczas gdy uczniowie tego robić nie mogą. Odnotowuje się rosnącą tendencję do posiadania drugiego czy trzeciego telefonu komórkowego, tak aby w przypadku jego konfiskaty można go natychmiast zastąpić innym.

Dobrym rozwiązaniem jest konstruktywne włączenie telefonów komórkowych w zajęcia klasowe i spojrzenie na nie pod kątem możliwości, jakie telefony oferują. Potencjalne zastosowania to tworzenie foto-opowieści, poezji SMS czy granie w podchody przy użyciu telefonów komórkowych. **Niniejsze materiały edukacyjne zawierają sugestie dla wszystkich przedmiotów i poziomów.** Będą one interesujące dla nauczycieli, którzy chcą spróbować czegoś nowego i nadać swoim lekcjom nowoczesny charakter. Z opowieści jednej z nauczycielek wynika, że zasób słownictwa jej uczniów poprawił się, gdy telefony komórkowe zostały wykorzystane do przechowywania słowniczków.

Być może szkoły nie doszły jeszcze do tego etapu, by wymagać od uczniów czy rodziców zakupu telefonów komórkowych specjalnie do celów edukacyjnych. Coraz bardziej powszechne stają się jednak klasy, w których wszyscy mają telefon komórkowy i nauczyciele mogą wykorzystać ten potencjał. Dostęp do treści i usług online doprowadzi do dalszych zmian i pojawienia się nowych pytań, z którymi uporać się będą musieli dyrektorzy szkół i nauczyciele. Wraz z pojawieniem się mobilnego Internetu, centralne sterowanie dostępem nie jest już możliwe. Dzieci i młodzież stają się panami swoich nośników informacji i treści w nich zawartych, tworząc i rozpowszechniając materiały na coraz większą skalę.

Nawet jeśli opanowanie takich samych sprawności technicznych i umiejętności zajmie jeszcze wszystkim uczniom trochę czasu, **szkoły i nauczyciele powinni już teraz poważnie potraktować nowe wyzwania i oswoić się ze światem mobilnym.** Pozwoli to przygotować się na wszystkie zmiany związane z nowymi mediami.

Z zasady, dzieci i młodzież wyprzedzają swoich rodziców i nauczycieli jeżeli chodzi o aplikacje mobilne. Świadomość zagrożeń nie jest jednak powszechna. **Z tego powodu ważne jest pokazanie dzieciom, jak w sposób odpowiedzialny używać telefonów komórkowych**

i wzmocnienie u nich umiejętności korzystania z mediów. W pewnych warunkach metody edukacyjne mogą być dostosowane w taki sposób, aby zachęcić uczniów do koncentracji i pobudzić ich chęć do nauki. **Oczywistym jest, że zakaz używania telefonów komórkowych w szkole nie jest realistycznym, długofalowym rozwiązaniem.**

Telefon sam w sobie nie jest niebezpieczny. Jednak korzystanie z niego nie wyklucza możliwości dostępu i dzielenia się treściami zabronionymi, takimi jak brutalne lub pornograficzne filmy. Te i inne aspekty, takie jak ramy prawne odnoszące się do szkół, zostaną omówione w niniejszym materiale edukacyjnym.

Broszura ta jest wynikiem inicjatywy Handywissen.at we współpracy z doświadczonymi nauczycielami i przy wsparciu austriackiego Ministerstwa Edukacji, Sztuki i Kultury oraz A1 Telekom Austria. Została ona przetłumaczona przez sieć Insafe na język angielski.

Mamy nadzieję, że znajdą tu Państwo informacje i praktyczne pomysły wspierające Państwa pracę.

Z najlepszymi życzeniami,

Barbara Buchegger, M.Ed.
Handywissen.at/Austrian Institute for Applied
Telecommunications (ÖIAT)
Margaretenstrasse 70, A - 1050 Vienna
Strona internetowa: www.handywissen.at
E-mail: ofce@handywissen.at
Telefon: +43 (01) 595 21 12-0

Wskazówki dla nauczycieli dotyczące korzystania z materiałów dydaktycznych

Pakiet dydaktyczny „Telefon komórkowy w szkole” ma na celu wspieranie procesu uczenia i pobudzenie debaty na temat używania telefonów komórkowych w szkole. Stanowi on uzupełnienie dla pakietu zatytułowanego „Bezpieczne i odpowiedzialne używanie telefonów komórkowych”, który jest dostępny bezpłatnie pod adresem www.handywissen.at/downloads.

Materiał jest skierowany przede wszystkim do nauczycieli uczniów w wieku 12 -15 lat, ale może być też używany we wszystkich grupach wiekowych. Publikacja zawiera pięć rozdziałów:

- Rozdział 1** Telefon komórkowy w codziennym życiu dzieci i młodzieży
- Rozdział 2** Przemoc i pornografia w telefonach komórkowych
- Rozdział 3** Najczęściej zadawane pytania oraz aspekty prawne związane z telefonami komórkowymi w szkole
- Rozdział 4** Uczucie się i nauczanie przy pomocy telefonu komórkowego
- Rozdział 5** Ćwiczenia

Każdy rozdział może być traktowany jako indywidualna, niezależna część. Ćwiczenia w rozdziale 5 przedstawiają jedno lub więcej zajęć edukacyjnych. Na końcu znajduje się „Dziesięć wskazówek dla nauczycieli na temat tego, jak postępować z telefonami komórkowymi w szkole”.

Korzystanie z telefonu komórkowego w szkole

Zarządzanie szansami i zagrożeniami

CELE

- Informowanie pracowników dydaktycznych oraz dyrektorów szkół o szansach i zagrożeniach
- Kształtowanie świadomości dotyczącej aspektów prawnych
- Umożliwienie podjęcia działań zapobiegawczych
- Przedstawienie telefonu komórkowego jako kreatywnego środka dydaktycznego

Spis treści

1. Telefon komórkowy w codziennym życiu dzieci i młodzieży	10
1.1 Korzystanie z telefonów komórkowych przez dzieci i młodzież	10
1.2 Dlaczego telefony komórkowe są tak ważne dla dzieci i młodzieży	13
2. Przemoc i pornografia w telefonach komórkowych	17
2.1 Jak przesyła się obrazy do telefonu komórkowego	17
2.2 Przyciąganie młodzieży do filmów ukazujących przemoc	18
2.3 Filmy pokazujące akty przemocy	18
2.4 Przedstawianie skrajnej przemocy	19
2.5 „Słodka przemoc”	20
2.6 Seks w Internecie	20
2.7 Wysyłanie intymnych zdjęć	21
3. Najczęściej zadawane pytania oraz aspekty prawne związane z telefonami komórkowymi w szkole	24
3.1 Korzystanie z telefonów komórkowych w szkole	24
3.2 Zdjęcia/filmy z telefonów komórkowych w klasie	30
3.3 Treści dla dorosłych w telefonach komórkowych	32
3.4 Molestowanie i znęcanie się przez telefony komórkowe	35
4. Uczenie się i nauczanie przy pomocy telefonu komórkowego	40
4.1 Aplikacje mobilne	40
4.2 Dlaczego warto korzystać z telefonów komórkowych w klasie?	42
4.3 Ogólne wskazówki dotyczące korzystania z telefonu komórkowego w ramach nauczania	43
4.4 Proaktywne i kreatywne zastosowania telefonów komórkowych w klasie. Przykłady.	47
5. Ćwiczenia	64
5.1 Dziesięć wskazówek dla nauczycieli na temat tego, jak postępować z telefonami komórkowymi w szkole	72

Telefon komórkowy w codziennym życiu dzieci i młodzieży

1.1 Korzystanie z telefonów komórkowych przez dzieci i młodzież

Korzystanie z telefonów komórkowych jest nasilającym się zjawiskiem nawet wśród dzieci w wieku 6-10 lat. Średni wiek, w jakim dziecko w Europie otrzymuje swój pierwszy telefon komórkowy to 7,1 lat.³

W Wielkiej Brytanii 21% nastolatków odpowiedziało, że użyłoby smartfona w toalecie lub łazience, a 18% korzystałoby z niego w trakcie posiłków spożywanych z innymi osobami.⁴

Dla dzieci i młodzieży telefon komórkowy jest TYM narzędziem, za pomocą którego pozostają w kontakcie z rodziną i przyjaciółmi oraz organizują swój dzień. Ponadto komórka jest formą zabezpieczenia na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych i oferuje wiele przydatnych funkcji, takich jak cyfrowy aparat czy dostęp do Internetu.

Więcej niż telefon

Telefony komórkowe nie służą wyłącznie prowadzeniu rozmów czy wysyłaniu wiadomości tekstowych. W ostatnich latach komórka noszona w kieszeni stała się urządzeniem wielofunkcyjnym. Wiele dzieci i nastolatków za pomocą telefonów komórkowych robi zdjęcia i nagrywa filmy, słucha muzyki, gra w gry. Kiedy osoby w wieku szkolnym chcą podzielić się zdjęciami, muzyką czy gramami wysyłają darmowego MMS-a, korzystają z bezprzewodowych interfejsów, takich jak Bluetooth lub wymieniają się wymiowanymi kartami elektronicznymi. W grupie osób w wieku 11-18 lat w Austrii 69% uczniów wysyłało zdjęcia lub wiadomości MMS, a 55% nagrywało własne filmy.⁵ W Wielkiej Brytanii, 49% uczniów wysyłało wiadomości MMS, a 74% korzysta z telefonu do aktywności w sieciach społecznościowych. Przeciętny nastolatek wysyła lub odbiera 3,339 wiadomości tekstowych każdego miesiąca.⁶

³ Źródło: Mobile Youth 2010 www.mobileyouth.org

⁴ Źródło: Ofcom 2011 <http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/market-data/communications-market-reports/cmr11/uk/?pageNum=3>

⁵ Źródło: 1. Badanie Educational Media Study przeprowadzone przez BIMEZ (Educational Media Centre) (2008), www.bimez.at/index.php?id=5411 (04.06.2010).

⁶ Źródło: <http://mashable.com/2010/10/14/nielsen-texting-stats>

Jako że coraz więcej młodych osób korzysta z sieci przy użyciu urządzenia mobilnego, oznacza to, że rośnie grupa osób posiadających samodzielny dostęp do Internetu, którego szkoła nie może kontrolować.

Na stronach 40-42 wymienione są różne opcje oferowane przez telefony komórkowe. Stale tworzone są nowe aplikacje. Wydarzeniem, które wprowadziło telefony komórkowe w zupełnie nowy wymiar, było pojawienie się „smartfonów”. Są one wyposażone w nadzwyczajną liczbę programów (często określanych jako aplikacje) związanych z przeróżnymi dziedzinami - od kalendarzy urodzin, przez prognozy pogody, na aktualnych repertuarach kin skończywszy.

Pierwszy prywatny środek komunikacji

Dla większości dzieci i młodzieży telefon komórkowy jest preferowanym kanałem komunikacji, ocenianym nawet wyżej niż komputer czy telewizja pod kątem ważności.⁷ Zwykle jeden telefon komórkowy służy jednej osobie i stale jej towarzyszy. To co młodzi ludzie doceniają w szczególności to możliwość wykonywania rozmów lub wysyłania/czytania wiadomości tekstowych w spokoju, gdy nikt inny im nie przeszkadza. Jednak komórka jest wykorzystywana także przez rodziców jako „urządzenie monitorujące”, pozwalające na nieprzerwane pozostawanie w kontakcie ze swoimi dziećmi. Kiedy zaczynamy analizować kwestie prywatności, pojawia się problem niejednoznacznego charakteru telefonów komórkowych.

JĘZYK SMS

Kiedy po raz pierwszy wprowadzono wiadomości SMS, nikt nie spodziewał się, że staną się one dzisiaj tak popularne. Dziewczeta wysyłają SMS-y częściej niż chłopcy; w grupie wiekowej 14-17 lat chłopiec wysłał średnio 30 esemesów na dzień, a dziewczyna 100. SMS to prosty i szybki sposób komunikowania się, bez względu na porę dnia.

Powstał nowy język, bazujący na standardowych 160 znakach klawiatury, z których utworzono nowe znaki i skróty, pozwalające na zwiększenie ilości treści i zaoszczędzenie czasu. Szczególnie młodzi ludzie posługują się tymi skrótowymi formami, które pojawiają się także w rozmowach

JĘZYK SMS cd.

w Internecie i w wiadomościach e-mail. Emotikony stały się również na tyle popularne przy wysyłaniu wiadomości, że wiele nowych modeli telefonów już je zawiera.

Popularne skróty SMS / emotikony 10)

BCful	be careful) - uważaj	:~)	fajnie
SH	shit happens – takie jest życie (o jakiejś niefortunnej sytuacji)	:~o	zdziwiony
HAND	have a nice day - miłego dnia	;-)	mrugnięcie
4e	forever - na zawsze	:o\	strach/zażenowanie
j4f	just for fun - tylko dla zabawy	:~/	sceptyczny
bbb	bye bye baby - papa kotku	:-(szkoda
2g4u	too good for you - za dobry dla ciebie	@---}--	róża
t+	think positive! - myśl pozytywnie!	:~x	całus
cu	see you!- do zobaczenia!	:~P	pokazać język
lol	laughing out loud - głośno się śmiać	(-_-)zzz	sen
2L8	too late! - za późno	:~9	smaczne!

Pełna lista skrótów i emotikonów dostępna jest pod adresem
http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_emoticons.

⁷ Źródło: 1. Badanie Educational Media Study przeprowadzone przez BIMEZ (Educational Media Centre) (2008), www.bimez.at/index.php?id=5411 (04.06.2010).

⁸ W tym drugie telefony komórkowe itp. Źródło: RTR GmbH, Telekom-Monitor 2/2010, www.rtr.at/de/komp/alleBerichte/TM2-2010.pdf (08.07.2010).

⁹ Źródło: Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen e.V. (North Rhine-Westphalia Consumer Centre), Checked4You: www.checked4you.de/UNIQ127565354323264/doc1812A.html (04.06.2010).

Niektóre wiadomości tekstowe mogą być dość trudne do odczytania ze względu na swobodny i często bardzo kreatywny sposób posługiwania się językiem. Czasami wiadomość SMS jest rodzajem tajnego kodu, który wyraża przynależność do danej grupy przyjaciół lub specjalnej subkultury. To, co może wydawać się czymś dziwnym dla starszych pokoleń, jest nieodłącznym elementem codziennej komunikacji dla młodych ludzi.

Czy wiadomości tekstowe ogłupiają?

Dorośli często obawiają się, że pisanie SMS-ów w zredukowanej formie językowej i bez poszanowania tradycyjnych zasad pisowni ma negatywny wpływ na zdolności językowe. Jednakże badania wskazują, że istnieje korelacja między częstym posługiwaniem się takimi skrótowymi formami a wysokim poziomem umiejętności czytania i pisania.¹⁰ Obcowanie z językiem pisanym – niezależnie od jego formy – pomaga w rozwijaniu takich umiejętności. Właśnie taka sytuacja ma miejsce, kiedy dzieci i młodzież stosują skrótowe formy i kiedy jednocześnie dobrze się bawią.

1.2 Dlaczego telefony komórkowe są tak ważne dla dzieci i młodzieży

Telefon komórkowy to zdecydowanie coś więcej niż tylko telefon pod kątem technicznym, jak i społecznym. Dla młodych ludzi w wieku szkolnym telefon komórkowy jest ważnym elementem codziennego życia oraz ogólnie okresu dorastania.¹¹

Organizator codzienności

Bycie stale osiągalnym jest ważne dla dzieci i młodzieży. Telefon komórkowy wspiera komunikację z przyjaciółmi i rodziną, ale jest też niezastąpiony jako środek do organizowania codziennego życia, np. planowania wolnego czasu, wspólnej pracy nad zadaniem domowym czy wymieniać się informacjami z życia szkoły. Z tego powodu dzieciom i młodzieży tak trudno przychodzi wyłączanie telefonów komórkowych. Wyłączenie telefonu oznacza odcięcie się od otoczenia i utratę możliwości śledzenia najnowszych wydarzeń w życiu rówieśników.

Rodzicom też z zasady bardzo zależy na możliwości stałego kontaktu z dziećmi i z tego

¹⁰ Na przykład: Döring, Nicola (2002): „Kurz- und Akronymen in der SMS-Kommunikation. (« Otrzymane wiadomości » -Skróty i skrótkowce w komunikacji SMS) Muttersprache. Kwartalnik w języku niemieckim, 112 (2), www.nicola-doering.de/publications/sms-kurzformen-doering-2002.pdf (04.06.2010).

¹¹ Źródło: Grimm, Petra / Rhein, Stefanie (2007): Slapping, Bullying, Snuffing! Zur Problematik von gewalthaltigen und pornografischen Videoclips auf Mobiltelefonen von Jugendlichen, (filmowanie napaści i pobicia, zastraszanie, filmy porno ze scenami śmierci: problem pornograficznych i pełnych przemocy filmów w telefonach komórkowych młodych ludzi), Verlag Vistas.

powodu są oni często siłą napędową prowadzącą do zakupu telefonu komórkowego.¹² W takich okolicznościach, w przypadku zakazu używania komórek w szkole, mogą pojawić się konflikty z nauczycielami i dyrektorami szkół.

Zarządzanie relacjami i uczuciami

Wielu młodych ludzi jest emocjonalnie przywiązanych do swoich telefonów komórkowych. Wyróżnić można dwa aspekty tego przywiązania. Jeden aspekt dotyczy różnych sposobów, w jakie telefon umożliwia wyrażanie własnej indywidualności poprzez wybór takich elementów jak dzwonki, tapety i biżuteria do ozdoby aparatów telefonicznych. Drugi aspekt dotyczy telefonu komórkowego jako środka komunikacji osobistej, utrzymania kręgu znajomych i przyjaźni oraz wyrażania i sympatyzowania z uczuciami i nastrojami innych. Innymi słowy, telefon pomaga w nauce zarządzania relacjami i uczuciami, a także w budowaniu pewności siebie.

Za pomocą telefonu można nawiązać oraz pielęgnować, a także łatwo zakończyć intymne relacje. Często w takich relacjach pojawić się mogą intymne zdjęcia, co może potem prowadzić do problemów. Jeżeli dany numer telefonu komórkowego zostanie usunięty z czyjejś listy kontaktów, oznacza to definitywny koniec związku.

Tworzenie tożsamości

Młodzi ludzie dostrzegają znaczący „symboliczny kapitał” tkwiący w ich telefonach komórkowych, podobnie jak w modzie czy muzyce. Telefon komórkowy wyraża tożsamość oraz jasno wskazuje na przynależność do konkretnej kultury młodzieżowej czy grupy osób prowadzących dany styl życia, na przykład poprzez wybór dzwonka.

Aby zostać zaakceptowanym w grupie rówieśniczej, decydującym czynnikiem jest posiadanie „odpowiedniego” telefonu, jak i „właściwego” dostawcy usług telefonicznych (tego samego co przyjaciele) lub opanowanie poszczególnych zasad komunikacji. Jeśli na przykład A wysła wiadomość do B, B musi szybko odpowiedzieć (np. w ciągu trzech minut). Tego typu zachowania są przyjętą praktyką i mogą być stosowane w celu oddzielenia własnej grupy od innych grup, takich jak mniej doświadczone młodsze dzieci lub dorośli.

piosenek, które uznawane są za fajne. Wszystko to wymaga od młodych ludzi dużo czasu i energii.

Autoekspresja i zabawa

Jako osobisty i spersonalizowany kanał mediów, telefon komórkowy umożliwia różnego rodzaju autoekspresję. Gry, filmy, muzyka i aplikacje, które zostały pobrane na czyjś telefon komórkowy są wyrazem indywidualności. Rozpowszechnianie ciekawych treści, takich jak zabawne komunikaty lub filmy, jest sposobem zdobywania uznania w grupie rówieśniczej. Platformy społecznościowe takie jak Facebook czy YouTube są również dostępne za pośrednictwem telefonu komórkowego, umożliwiając kształtowanie własnego wizerunku 24h na dobę. „Sztuka autoprezentacji” jest więc czymś, co przychodzi młodym ludziom dość swobodnie.

Przemoc i pornografia w telefonach komórkowych

Prawie wszystkie telefony komórkowe mają teraz funkcję wideo, a użycie wbudowanego aparatu do nakręcania filmików czy też pobieranie zdjęć i filmów z Internetu jest niezwykle proste. Różne kanały umożliwiają szybką i prostą wymianę treści multimedialnych z innymi.

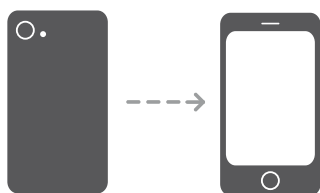
Problem powstaje, gdy film (lub zdjęcia) zawiera elementy przemocy, pornografii oraz/lub treści nielegalne. Wytwarzanie, posiadanie i rozpowszechnianie takich plików często stanowi naruszenie przepisów chroniących młodych ludzi. Obowiązkiem szkoły jest reagowanie w takich przypadkach.

Kwestia problematycznych treści w telefonach powinna być omawiana w klasie jako działanie zapobiegawcze, nawet jeśli nie wystąpiły wcześniejsze incydenty. Dzieci i młodzi ludzie często nie są świadomi konsekwencji swoich działań. Trudno im zrozumieć, że w telewizji czy na platformach video online pokazywane są akty przemocy, a posiadanie takich filmów na własnym telefonie komórkowym stanowi przestępstwo zagrożone karą. Wielu uczniów, szczególnie tych młodszych, reaguje dużym rozdrażnieniem na treści gloryfikujące przemoc i/lub pornografię. Podczas gdy większość dorosłych nauczyła się postępować z ekstremalnymi treściami, dzieci i młodzież narażone na zalew takich obrazów nie są w stanie sobie z tym poradzić.

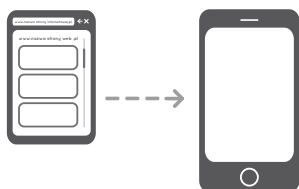
Raz po raz dzieci otrzymują tego typu filmy video na swoje telefony, być może od starszych uczniów, którzy chcą ich zaszokować lub „sprawdzić”. Jednym z rozwiązań jest wyłączenie funkcji łączności (np. Bluetooth), ale to budzi kolejny dylemat: w jaki sposób dzieci będą się komunikować?

2.1 Jak przesyła się obrazy do telefonu komórkowego

1 Aparat - użytkownik może nagrywać, przechowywać oraz odtwarzać filmy na telefonie komórkowym.

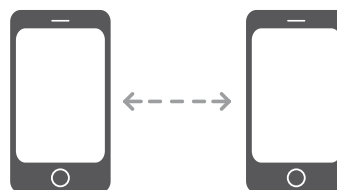
2 Mobilny Internet - bezpośrednie pobieranie ze stron internetowych na telefon; staje się to powszechną praktyką w wyniku coraz szybszych łącz internetowych i niskich kosztów.

3 Komputery - pliki można przesyłać za pomocą USB, kart pamięci lub Bluetooth bezpośrednio na telefon komórkowy.

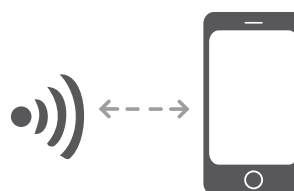

4 Bluetooth - darmowy, bezprzewodowy transfer z jednego telefonu komórkowego na drugi za pomocą interfejsu radiowego (zasięg ok. 10 metrów); jest to najszybsza i najpowszechniejsza metoda wymiany treści.

5 Infrared - bezpośrednie pobieranie ze stron internetowych na telefon; staje się to powszechną praktyką w wyniku coraz szybszych łącz internetowych i niskich kosztów.

6 MMS (usługa przesyłania wiadomości multimedialnych) - mimo podobieństwa do SMS, MMS oprócz tekstu pozwala na przesyłanie obrazów i krótkich filmów.

Wiadomości e-mail - pozwalają na ich pobieranie poprzez łącze internetowe, tak jak w komputerach.

2.2. Przyciąganie młodzieży do filmów ukazujących przemoc

Filmy pokazujące przemoc mają szczególną moc przyciągania dzieci i młodzieży - nieważne czy zostały one nagrane na telefonie, pobrane z Internetu czy przesłane przez znajomych. Istnieją dwa kluczowe motywy konsumpcji brutalnych treści:¹³

1. Rozrywka i przekraczanie granic

Dzieci i młodzież często „mają ubaw” z oglądania przemocy i przekraczania granic. Chcą doświadczyć czegoś ekscytującego, a takie działanie postrzegane jest jako akt wyłamania się i badania granic.

2. Wspólne doświadczenia i integracja społeczna

Centralnym elementem jest tutaj wspólne przeżywanie intensywnych sytuacji. Oglądanie filmów staje się doświadczeniem wspólnotowym. Szczególnie brutalne sceny są dobrym punktem dyskusji w grupie lub są wykorzystywane w celu zdobycia uznania. Po części wiąże się to z przesyłaniem szokujących filmów młodszym uczniom, co ma stanowić swoisty test odwagi.

Młodzi ludzie mogą reagować na brutalne sceny obrzydzeniem, wstrząsem, strachem i koszmarami, nawet jeśli nie przyznają się do tego przed innymi. Podczas oglądania filmów z brutalnymi scenami mogą często identyfikować się ze sprawcą lub ofiarą. W pierwszym przypadku może to skutkować tym, że sprawca stanie się modelem do naśladowania; w drugim skutki mogą być różnorakie od odczuwania ogólnej depresji do silnych wyrzutów sumienia.

2.3 Filmy pokazujące akty przemocy

„Happy slapping” jest określeniem ataków na kolegów lub całkowicie nieznane osoby, które filmowane są na telefonie komórkowym. Tak nagrane filmy są dystrybuowane za pośrednictwem telefonów komórkowych i Internetu celem zdobycia jak największego uznania. Młodzi ludzie

¹³ Źródło: Grimm, Petra (2009): Gewalt im Web 2.0 – wie gewalthaltige Internetangebote Heranwachsende beeinflussen. [Przemoc w sieci 2.0 - jak brutalne treści w Internecie wpływają na młodych ludzi]. W: Pro Jugend. Dziennik grupy Aktion Jugendschutz Landesarbeitsstelle Bayern e.V. Nr 2, str. 12-15. 1

lubią zbierać i wymieniać się takimi filmikami i konkurować ze sobą o to, kto ma w swoim telefonie bardziej brutalne sceny.

Filmy charakteryzuje podobny schemat: sprawcy przedstawiani są jako silni i lepsi, natomiast ofiary ukazane są jako słabe jednostki. Tym samym zasługują na złe traktowanie. Przemoc jest przedstawiona jako dopuszczalny środek rozwiązywania konfliktów. Należy pamiętać, że telefon sam w sobie nie stanowi niebezpieczeństwa, niebezpieczeństwem jest gotowość sprawców do popełniania aktów przemocy!

Przed wszystkim określenie „happy slapping” bagatelizuje zdarzenie i jest niewłaściwe. Sugeruje, że akt przemocy, który został sfilmowany, to po prostu żart. Jednak akt taki pociąga za sobą poważne konsekwencje karne w przypadku napaści czy napaści z czynem nierządym. Samo wysyłanie zdjęć lub filmów, które gloryfikują przemoc wobec innych małoletnich, może być czynem zagrożonym karą, tak samo jak upublicznianie takich treści, na przykład na stronie internetowej.

Kiedy coś przestaje być śmieszne i staje się czymś poważnym?

Liczne „śmieszne filmy” krążą wśród dzieci i młodzieży. Pokazują one przypadkowe i niezamierzone zdarzenia, odegranie śmiałych wyczynów kaskaderskich lub niepokojące testy odwagi. Program „Jackass”, emitowany przez MTV, pokazuje popularne przykłady takich zdarzeń czy wyczynów, które są szeroko kopiowane. „Śmieszne” filmy i klipy mogą rodzić pytanie, czy to co pokazują jest zabawne, czy może doszło do niebezpiecznego wypadku i ktoś w rzeczywistości został uszkodzony. Wytyczenie granicy nie zawsze jest łatwe. Problem ten należy omówić z dziećmi i młodzieżą.

2.4 Przedstawianie skrajnej przemocy

Istnieje wiele łatwo dostępnych produktów internetowych, które są nielegalne. Stąd zdjęcia lub filmy, które gloryfikują przemoc i/lub zawierają treści pornograficzne są często pobierane i udostępniane w telefonach komórkowych młodych ludzi. Mogą one przedstawiać prawdziwe lub odgrywane sceny egzekucji, gwałtu, sodomii, profanacji zwłok lub wypadków śmiertelnych. Takie barbarzyńskie treści określane są jako „snuff film” - „filmy ostatniego tchnienia” (gatunek przedstawiający prawdziwe sceny śmierci lub morderstwa).

Przyczyny oglądania przez młodzież takich filmów i zdjęć to najczęściej pragnienie bycia fajnym, udowodnienie odwagi oraz chęć zszokowania innych. Często nakręca się spirala, w której każdy stara się pokazać coraz potworniejsze zdjęcie lub wideo. Może to nawet prowadzić do realistycznego odegrania scen grozy z przyjaciółmi.

Usunięcie tego typu treści z Internetu jest w większości przypadków niemożliwe, jako że ich źródła są głównie zagraniczne i nie da się ich wysledzić i prawnie ścigać. Źródła będą również powoływać się na argument obrony, że prawo zabrania tylko tych reprezentacji, które gloryfikują przemoc. Strony internetowe często prezentują wizerunki lub zdjęcia zwłok lub poważnych obrażeń po katastrofach, wypadkach czy innych brutalnych zdarzeniach i nie stanowi to naruszenia prawa.¹⁴

2.5 „Słodka przemoc”

Przemoc nie jest bynajmniej domeną filmów pokazujących realne życie. Kilka animacji komputerowych lub serie kreskówek, takie jak „South Park”, „Happy Tree Friends” czy „Itchy i Scratchy”, zawierają niezwykle brutalne sceny. Postacie, które wydają się „słodkie”, są poddawane skrajnej przemocy lub zadają przemoc innym. Większość takich programów jest skierowana do osób dorosłych, ale naturalnie przyciągają uwagę małych dzieci ze względu na sposób ich realizacji. Na ogół jednak dzieci nie są emocjonalnie przygotowane do radzenia sobie z taką tematyką. Ordynarne kreskówki są dostępne do nieograniczonej konsumpcji w Internecie lub do pobrania na telefony komórkowe, a te mogą być następnie przesłane do przyjaciół. Na pierwszy rzut oka wiele klipów wygląda całkiem niewinnie. Często zaczynają się w normalny sposób, ale po upływie kilku minut stają się brutalne.

2.6 Seks w Internecie

Oglądanie i wymienianie się filmami pornograficznymi nie jest czymś rzadkim wśród młodych ludzi, mimo że prawo chroniące młodzież często tego zabrania. Na przykład w Austrii podczas zajęć warsztatowych w szkole okazało się, że prawie każdy jedenastolatek widział już film pornograficzny. Może to nastąpić przypadkowo podczas wyszukiwania w Internecie, przy wykorzystaniu zupełnie nieszkodliwych terminów. Podobne treści mogą również pojawić się w reklamach internetowych. Rozsądnym jest więc używanie programów filtrujących, blokujących poszczególne produkty internetowe tam, gdzie użytkownikami są młodsze dzieci. Niemniej

jednak będą one nadal natykać się na wątpliwe treści w swoich telefonach komórkowych. Im wcześniej takie kwestie zostaną z dziećmi omówione, tym lepiej będą one wiedziały jak sobie z nimi radzić. Starsze dzieci i młodzież szybko znajdują sposób na obejście filtrów internetowych i często celowo oglądają materiały pornograficzne.

Eksperti od edukacji seksualnej ostrzegają przed wypaczonym obrazem seksualności. Większość filmów pornograficznych ma niewiele wspólnego z prawdziwymi związkami. Sytuacje, role oraz ludzkie ciało są często przedstawiane w sposób nierealistyczny, jednostronny i brutalny. Mężczyźni są na ogół „panami” kobiet. W prawdziwym życiu u młodych ludzi kształtują się pewne oczekiwania, na które może wpływać to, co widzieli w filmach pornograficznych.

2.7 Wysyłanie intymnych zdjęć

Zainspirowani programami telewizyjnymi, reklamami, czasopismami dla nastolatków itp. dzieci i młodzież uważają przedstawianie własnego wizerunku w możliwie najbardziej prowokacyjny sposób za coś modnego. Wypróbują oni przed lustrem różne pozy, a następnie się w nich fotografują za pomocą telefonu komórkowego. Najlepsze zdjęcia są następnie pokazywane, czy to w sieciach społecznościowych, czy też jako wiadomości wysyłane z komórki przyjacielom. Zjawisko związane z pozowaniem jest najbardziej popularne wśród dziewcząt, aczkolwiek chłopcy coraz bardziej poddają się temu trendowi.

Problem polega na tym, że w momencie, kiedy cyrkulacja takich zdjęć się rozpocznie, jej zatrzymanie jest prawie niemożliwe. Nawet jeśli zdjęcia w Internecie opublikowane są tylko dla „przyjaciół”, nie można wykluczyć, że wpadną w niepowołane ręce. Zdjęcia, które krążyły w pewnym momencie, mogą pojawić się ponownie wiele lat później i zaszkodzić przyszłej karierze czy prywatnym relacjom danej osoby. Zagrożenie polega również na tym, że prowokacyjne zdjęcia w Internecie mogą przyciągnąć pedofila, który może starać się nawiązać kontakt z danym nieletnim. Konieczne są zatem jak najwcześniejsze rozmowy z dziećmi na temat znaczenia intymnych zdjęć.

Z pozowaniem ściśle związane jest zjawisko określane jako „sexting”, w ramach którego wysyła się intymne zdjęcia za pomocą MMS. Erotyczne zdjęcia albo nagie fotografie są początkowo wymieniane między dwoma osobami lub najlepszymi przyjaciółmi, być może jako pewien dowód miłości czy przyjaźni lub sposób flirtu. Ale kiedy związki upadają, niektóre z obrazów

¹⁴ Źródło: Austriackie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych – Zapobieganie przestępczości, arkusz informacyjny „Violent films on mobile phones” [Brutalne filmy na telefonach komórkowych], www.bmi.gv.at/cms/BK/praevention_neu/info_material/files/Gewaltvideos_auf_Handys.pdf

mogą być użyte w celu zemsty i ostatecznie mogą znaleźć się na telefonach innych osób lub zostać opublikowane w Internecie albo użyte w celu wymuszenia na kimś wysłania jeszcze większej liczby takich zdjęć. Większość młodych ludzi nie zdaje sobie sprawy, że rozpowszechnianie i publikowanie zdjęć erotycznych nieletnich jest niezgodne z prawem i może mieć konsekwencje prawne. Dotyczy to także przypadków, gdy osoba widniejąca na fotografii zgodziła się na zrobienie zdjęcia lub sama takie zdjęcie wykonała.

Najczęściej zadawane pytania oraz prawne aspekty związane z telefonami komórkowymi w szkole

3.1 Korzystanie z telefonów komórkowych w szkole

Szkoła jako strefa wolna od telefonów komórkowych - czy miałyby to sens?

Kto ponosi odpowiedzialność, jeśli telefon zostanie skradziony z szafki?

W jakich okolicznościach i na jakich zasadach nauczyciel może dokonać konfiskaty telefonu komórkowego?

Jak wyglądałby kontrakt w sprawie korzystania z telefonów komórkowych w szkole?

Jak powinno się regulować korzystanie z telefonów komórkowych podczas wydarzeń szkolnych?

Dlaczego dla rodziców jest często tak ważne, aby dzieci miały telefony komórkowe?

Szkoła jako strefa wolna od telefonów komórkowych - czy miałyby to sens?

W wielu szkołach do regulaminów włączono klauzulę o konieczności umieszczenia telefonów komórkowych w szafkach podczas lekcji (a czasami także w czasie przerw). Zasada ta sprawdza się w szkołach, gdzie bardzo rzadko zdarzają się przypadki uszkodzenia mienia czy kradzieży. Jednak w instytucjach, gdzie własność ma zwyczaj znikania, taka zasada może okazać się problematyczna.

Biorąc pod uwagę znaczenie telefonów komórkowych w codziennym życiu dzieci i młodzieży, zmuszanie ich do zamykania telefonów w szafkach lub wprowadzenie całkowitego zakazu nie jest praktycznym rozwiązaniem. Na przykład uczeń będzie często pozostawiał w szafce drugi czy trzeci telefon, a w torbie dalej będzie nosił pierwszy, gdyż nie będzie chciał się z nim rozstać.

Zakazanie telefonów komórkowych może jednak być skutecznym działaniem tymczasowym, by rozładować trudną sytuację w szkole. Ostatecznie szkoła nie uniknie włączenia telefonów komórkowych jako kanałów medialnych do programu edukacyjnego. Pierwszym krokiem może być dla wszystkich członków wspólnoty szkolnej sporządzenie projektu umowy w zakresie używania telefonów komórkowych w szkole (patrz strona 24).

Kto ponosi odpowiedzialność, jeśli telefon zostanie skradziony z szafki?

Niektóre szkoły wymagają pozostawiania telefonów komórkowych w szafkach. Uczniowie lub ich rodzice są odpowiedzialni za telefony w taki sam sposób, jak za inną własność prywatną. Po pierwsze, należy zauważyć, że uczniowie nie są zobowiązani do zabierania swoich telefonów komórkowych do szkoły, ale robią to dla własnych korzyści. Po drugie, korzystanie z wszelkiego rodzaju szafek lub szatni wiąże się zazwyczaj z ryzykiem ponoszonym przez właściciela telefonu komórkowego. W przypadku kradzieży powiadomiona zostanie policja, ale szkoła nie będzie normalnie ponosić odpowiedzialności. Czasami ubezpieczenie domowe rodziców obejmuje utratę lub uszkodzenie mienia.

W jakich okolicznościach i na jakich zasadach nauczyciel może dokonać konfiskaty telefonu komórkowego?

Jeżeli przebieg lekcji jest zakłócany przez pewien czas przez ucznia korzystającego z telefonu komórkowego, nauczyciel może dokonać konfiskaty telefonu w interesie celów edukacyjnych. W wielu przypadkach taką ewentualność przewidują także regulaminy szkolne. Należy zwrócić uwagę na następujące aspekty:

1. Należy poprosić danego ucznia o pokazanie, że konfiskowany telefon to funkcjonujące urządzenie z aktywną kartą SIM i upewnić się, że uczeń wyłączy telefon na naszych oczach. W ten sposób można mieć pewność, że uczeń nie przekazuje starego telefonu komórkowego.
2. Komórka jest zasadniczo zwracana właścicielowi po zakończeniu lekcji. Jeśli telefon ma być zwrócony po zakończeniu zajęć szkolnych czy na koniec tygodnia zaleca się, jako zabezpieczenie, pozostawienie urządzenia w gabinecie dyrektora w celu uchronienia przed zgubieniem.

3. W przypadku powtarzających się incydentów zakłócania lekcji przez ucznia korzystającego z telefonu komórkowego, należy skontaktować się z jego rodzicami i omówić dalsze kroki.

Jak wyglądałby kontrakt w sprawie korzystania z telefonów komórkowych w szkole?

„Kontrakty” są dobrym sposobem angażowania wszystkich członków wspólnoty szkolnej w negocjacje w zakresie korzystania z telefonów komórkowych w szkole. Telefon komórkowy odgrywa szczególną rolę, gdyż KAŻDA osoba zainteresowana reprezentuje w tym względzie różne interesy.

Ważne jest zaangażowanie wszystkich członków społeczności szkolnej w sporządzanie projektu i formułowanie kontraktu, gdyż będzie to gwarantem akceptowalności wszystkich warunków oraz zapewni, że społeczność będzie czuła się odpowiedzialna za wprowadzanie umowy w życie. Najlepiej byłoby, gdyby uczniowie na wszystkich poziomach mieli możliwość napisania projektu zasad (np. w ramach zajęć grupowych w klasie). Gdy ostatecznie taki kontrakt zostanie uzgodniony, powinien być podpisany przez nauczycieli, rodziców lub opiekunów oraz uczniów. Elementy kontraktu mogą być włączone do regulaminu szkoły.

PROPOZYCJE ELEMENTÓW SZKOLNEGO KONTRAKTU

Należy wyjaśnić poniższe kwestie w związku ze wspólnym kontraktem w sprawie korzystania z telefonów komórkowych:

- W jakich sytuacjach szkolnych (na terenie i poza terenem szkoły) używanie telefonów komórkowych powinno być dozwolone lub zabronione?
Np. rozmowy podczas lekcji są zakazane; rozmowy w czasie obiadu są dozwolone itp.
- Gdzie powinny być przechowywane telefony komórkowe podczas zajęć lekcyjnych?
Np. na biurku, w tornistrze itp.

- Gdzie powinny być pozostawione telefony komórkowe podczas zajęć gimnastycznych?
Np. w szatni, w sali gimnastycznej jako takiej, u nauczyciela itp.
- Jak powinno się regulować korzystanie z telefonów komórkowych podczas wydarzeń szkolnych?
Np. telefony komórkowe mogą być wykorzystywane na pół godziny przed posiłkiem wieczornym w czasie wycieczek szkolnych, w innych przypadkach muszą być wyłączone itp.
- Gdzie mogą być bezpiecznie przechowywane telefony komórkowe podczas zajęć pozalekcyjnych?
Np. w pokoju nauczycielskim, we wspólnej torbie w szafce itp.
- W jakim zakresie dozwolone jest robienie zdjęć lub nagrywanie filmów telefonem komórkowym w szkole? Jakie warunki muszą być spełnione, by można było tak powstałe zdjęcia/filmy opublikować?
Np. tylko za ustną zgodą osób na zdjęciu lub w filmie; tylko za pisemną zgodą danych osób udzieloną na początku roku szkolnego; tylko w ramach projektów szkolnych i klasowych; wcale itp.
- Które aplikacje mobilne mogą być dozwolone w szkole, a które zabronione?
Np. bluetooth (transmisja danych) oraz aparaty w telefonach mogą być używane tylko w kontekście pracy w klasie, SMS dozwolone tylko w czasie przerw itp.
- Do jakiego stopnia umowy dotyczące korzystania z telefonów komórkowych powinny być wiążące? Z jakimi konsekwencjami należy liczyć się w przypadku naruszenia umowy?
Np. uwaga w dzienniku (do 6 klasy), postawienie przed forum szkoły itp.
- W jaki sposób monitorowane będzie przestrzeganie zasad?
Np. przez forum szkoły, poprzez regularną wspólną ocenę itp.

TEMAT: „KONTRAKT OZNACZA ODPOWIEDZIALNOŚĆ”

Ostatnio Insafe przygotował dla szkół dwa plakaty dotyczące akceptowalnego korzystania, w których przedstawiono sześć wytycznych, którymi kierować powinni się uczniowie i nauczyciele podczas korzystania z Internetu. Są one dostępne pod adresem:

<http://www.saferinternet.org/web/guest/acceptableuseposters>

Jak powinno się regulować korzystanie z telefonów komórkowych podczas wydarzeń szkolnych?

Uczniowie często przykładają szczególną wagę do posiadania pod ręką telefonu komórkowego podczas takich wydarzeń szkolnych jak mityng sportowy czy grupowe wycieczki, trwające więcej niż jeden dzień. Wraz ze stałym kontaktem z rodziną i przyjaciółmi zawsze pojawia się też rywalizacja o „najlepsze” treści na komórce, czy to w formie pisania najbardziej szokujących wiadomości tekstowych, czy robienia najbardziej żenujących zdjęć, czy też pobierania najfajniejszych filmików. Uczniowie próbują prześcignąć się nawzajem i często nie potrafią skoncentrować się na niczym innym.

Jednak całkowity zakaz używania telefonów komórkowych podczas imprez szkolnych i wycieczek jest prawie niemożliwy do wprowadzenia w praktyce. Rodzice chcą mieć możliwość skontaktowania się z dziećmi w sytuacjach awaryjnych lub w przypadku, gdy dzieci tęsknią za domem. Rodzice chcą też być osiągalni w przypadku jakiegokolwiek innej niedyspozycji. Aby jednak przeciwdziałać podejrzanym działaniom i rywalizacji związanej z telefonami można na przykład wytyczyć następujące zasady:

Z telefonów komórkowych można korzystać przez godzinę dziennie (np. przed wieczornym posiłkiem). Przez resztę czasu telefony muszą być wyłączone, a w nocy pozostawione u nauczyciela.

Aby uniknąć konfliktu, zasady powinny być zawsze określone przed rozpoczęciem imprezy lub wycieczki i skonsultowane z uczniami i rodzicami. Nie można oczywiście wykluczyć ewentualności, że uczniowie złamią postanowienia, na przykład korzystając z drugiego telefonu komórkowego. Niemniej jednak zasady takie mogą znacznie ograniczyć używanie telefonów komórkowych i mogą odnieść dodatkowy pozytywny skutek w postaci bardziej zrelaksowanych uczniów uwolnionych od pewnych obciążeń. To dlatego, że konkurowanie o silną pozycję wywiera dużą presję osobistą i społeczną.

Dlaczego dla rodziców jest często tak ważne, aby dzieci miały telefony komórkowe?

Według wyników ostatnich badań UE Kids Online, jeden na trzech uczniów w wieku 9-16 lat, którzy korzystają z Internetu, wchodzi do sieci za pośrednictwem telefonu komórkowego lub ręcznego urządzenia. Dzieci chcą posiadać telefony, ale to często rodzice naciskają na zakup komórki. Chcą oni mieć możliwość stałego kontaktu z dziećmi i upewnienia się, że dzieciom nic się nie stało, gdyby wystąpiła sytuacja awaryjna. Dla wielu pracujących rodziców telefon pełni funkcję „zdalnej opieki”, gdy ich dzieci są w domu po szkole lub gdy pozostają w domu z powodu lekkiej choroby. To pozwala rodzicom być w stałym kontakcie z dziećmi, mimo że fizycznie są nieobecni. Dawniej musieliby w takich przypadkach polegać na innych osobach, na przykład sąsiadach.

Dla rodziców bardzo ważne jest, a czasem nawet niezbędne, aby ich dzieci zabrały ze sobą do szkoły komórkę i mogły tam z niej skorzystać. Oznacza to, że konflikty z nauczycielami, szczególnie w szkołach, gdzie obowiązuje zakaz, są nieuniknione. Jednym z rozwiązań satysfakcjonujących dla wszystkich jest podjęcie wspólnego wysiłku, by uzgodnić treść umowy dotyczącej korzystania z telefonów komórkowych w szkole.

Utrata telefonu komórkowego (również w wyniku kradzieży) to jedna z głównych obaw rodziców, dotyczących korzystania przez ich dzieci z komórki.¹⁵ W przypadku kradzieży odpowiedzialność z zasady ponoszą rodzice, a nie szkoła. Dobrym pomysłem jest więc przeprowadzenie rozmów i poinformowanie wszystkich stron o tym zdarzeniu. Faktem jest, iż w wielu szkołach odnotowuje się wzrost kradzieży komórek jako sposobu na zdobycie nowego, bardziej modnego telefonu. Na przykład tak zwane „prezenty” często są wymuszone poprzez szantaż innych uczniów i kwestia ta stanowi obecnie duże wyzwanie dla nauczycieli, także pod kątem komunikowania się z rodzicami.

¹⁵ Źródło: Badanie handywissen.at, „Familial conflicts involving the mobile phone” (Konflikty w rodzinie z wykorzystaniem telefonu komórkowego) (2009).

Wywiady z rodzicami czy regularna wymiana informacji na temat telefonów komórkowych może po pewnym czasie przyczynić się do stworzenia lepszego klimatu komunikacji między rodzicami a nauczycielami i lepszego zrozumienia. Obecność wszystkich rodziców nie jest konieczna, gdyż informacje szybko rozchodzą się i docierają do osób nieobecnych. Spotkania te nie powinny służyć krytykowaniu rodziców za ich metody wychowawcze czy przerzucaniu winy za nieodpowiednie zachowania na okoliczności rodzinne. O wiele lepsze jest wspólne szukanie konstruktywnych rozwiązań, by dawać uczniom większe wsparcie oraz pomoc w rozwijaniu technicznych umiejętności korzystania z mediów.

KORZYSTANIE Z TELEFONU KOMÓRKOWEGO JAKO PODSTAWA DO DYSKUSJI

Telefon komórkowy może czasami być impulsem dla szkoły do skontaktowania się z rodzicami, którzy w przeciwnym razie są słabo osiągalni, również dlatego, że nie pojawiają się na zebraniach rodziców lub dniach otwartych. Nauczyciele często stwierdzają, że odbyli bardzo produktywne rozmowy podczas spotkań z rodzicami wezwanymi z powodu uporczywego zakłócania lekcji przez ich dzieci korzystające z telefonu. Daje to szansę na omówienie też innych kwestii związanych ze szkołą!

3.2 Zdjęcia/filmy z telefonów komórkowych w klasie

Czy uczniowie powinni robić sobie zdjęcia czy nagrywać filmy w ramach projektów klasowych, a następnie wykorzystywać je w materiałach projektowych?

Czy zdjęcia lub filmy z uczniami powinny być publikowane na stronie internetowej szkoły?

Czy dopuszczalne jest publikowanie przez szkołę niezależnych prac uczniów?

Czy uczniowie powinni robić sobie zdjęcia czy nagrywać filmy w ramach projektów klasowych, a następnie wykorzystywać je w materiałach projektowych?

Zaleca się, aby szkoła zdobyła od rodzica i uczniów w wieku powyżej 14 lat podpisany formularz zgody, by zapewnić prawną podstawę do wykorzystywania zdjęć i filmów. Formularz zgody może być podpisywany raz w roku, na przykład na początku roku szkolnego. Poza ramami takiej zgody publikowanie zdjęć lub filmów powinno zawsze odbywać się za pozwoleniem odpowiednich osób.

PRZYKŁADOWY FORMULARZ ZGODY RODZICÓW

(Może zostać zaadaptowany dla uczniów)

Ja _____, wyrażam zgodę na robienie zdjęć/nagrywanie filmów z moim synem/córką w ramach aktywności szkolnych _____ oraz na zamieszczenie tych zdjęć/filmów na stronie internetowej szkoły oraz w innych szkolnych publikacjach. Zdjęcia te będą ukazywały uczniów przy pracy lub podczas zajęć szkolnych. Nie będą publikowane portrety lub wizerunki z pełnym imieniem i nazwiskiem ucznia.

Czy zdjęcia lub filmy z uczniami powinny być publikowane na stronie internetowej szkoły?

Przed opublikowaniem zdjęć/filmów na szkolnej stronie internetowej należy uzyskać zgodę od rodzica lub ucznia. Należy zapewnić, że żadne imiona czy nazwiska nie będą łączone z wizerunkami uczniów. Prawdopodobnie najlepszym rozwiązaniem jest publikowanie zdjęć klasowych z samą nazwą klasy, a nie z listą poszczególnych uczniów.

Rodzice czy uczniowie mogą w każdej chwili wycofać swoją zgodę. Jeśli tak się stanie, fotografie/filmy muszą zostać usunięte z sieci. Nie można publikować obrazów, które mogłyby skompromitować uczniów czy inne osoby (np. zdjęcia w skąpym ubraniu, czy zdjęcia pokazujące stan upojenia alkoholowego). Naruszałoby to „prawa do wizerunku” (patrz „Czym są prawa do wizerunku?” w ramce na stronie 34).

Czy dopuszczalne jest publikowanie przez szkołę niezależnych prac uczniów?

Wymagana jest uprzednia zgoda ucznia i jego rodziców przed publikacją jego prac (np. zdjęć, filmów, nagrań audio, tekstów). Autor korzysta z ochrony prawnej swych dzieł - jako własności intelektualnej - która jest zapisana w prawach autorskich. Pisemny formularz zgody (patrz poniższy przykład) nadaje prawo do opublikowania dzieł innej osobie lub organizacji, np. szkole. Jednak prawa autorskie pozostają własnością autora. Rodzice i uczniowie mogą w każdej chwili wycofać swoją zgodę.

Pomimo istnienia formularza zgody, wskazane jest każdorazowe uzyskanie zgody ucznia oraz, w stosownych przypadkach, rodziców. Trzeba również zauważyć, że należy określić nazwisko autora opublikowanej pracy.

PRZYKŁADOWY FORMULARZ ZGODY RODZICÓW

(Może zostać zaadaptowany dla uczniów)

Ja _____, potwierdzam, że szkoła _____ posiada moją zgodę na opublikowanie w opracowaniach szkolnych lub publikacjach w kontekście szkoły prac przygotowanych przez mojego syna/moją córkę _____ podczas zajęć lekcyjnych.

3.3 Treści dla dorosłych na telefonach komórkowych

Jaki materiał na telefonach komórkowych jest prawnie zabroniony do wykorzystywania przez dzieci i młodzież?

Czy nauczyciele mają prawo do monitorowania telefonów komórkowych swoich uczniów?

Jak powinni zareagować pracownicy szkoły, jeśli podejrzewają, że na telefonie ucznia znajdują się treści dla dorosłych?

Jaki materiał na telefonach komórkowych jest prawnie zabroniony do wykorzystywania przez dzieci i młodzież?

Stosowanie prawa chroniącego młodzież często różni się w zależności od danego kraju w Europie. Na przykład w Austrii nie ma jednolitych regulacji dotyczących Ustawy o Ochronie Młodzieży. Każdy kraj związkowy ma własne prawa dotyczące ochrony młodzieży. Istnieje jednak wiele podobieństw. Prawo chroniące młodzież definiuje na przykład dozwolony czas nieobecności w szkole dla młodej osoby, wiek, w którym dozwolone jest palenie papierosów i picie alkoholu oraz to, jak radzić sobie z treściami dla dorosłych. Naruszenie prawa przez dorosłych jest zagrożone karą grzywny, a nawet pozbawieniem wolności; naruszenie, którego dopuszczają się młodzi ludzie, jest karane obowiązkową terapią, a w niektórych przypadkach grzywną.

W kwestii „Treści dla dorosłych w mediach, nośnikach danych, produktach i usługach”, prawo o ochronie małoletnich w Górnej Austrii stanowi na przykład, co następuje¹⁶:

Następujące media, nośniki, produkty i usługi nie mogą być oferowane, wykonane, przekazane lub w inny sposób udostępniane młodzieży:

- materiały gloryfikujące akty przestępcze ukazujące niehumanitarną brutalność lub obrazy przemocy,
- materiały ukazujące dyskryminację ludzi z racji ich rasy, koloru skóry, pochodzenia narodowego lub etnicznego, płci, wierzeń religijnych lub niepełnosprawności,
- materiały pornograficzne.

Ważne: Nabywanie, posiadanie i korzystanie z tych mediów, nośników danych, produktów (np. repliki broni) i usług przez młodych ludzi jest również zabronione!

Co wiesz na temat przepisów dotyczących ochrony młodzieży w swoim kraju?
Gdzie można znaleźć te informacje?

¹⁶ Źródło: OÖ Jugendschutzgesetz – Jugendgefährdende Medien, Datenträger, Gegenstände und Dienstleistungen: (Ustawa o ochronie nieletnich w Górnej Austrii – Treści dla dorosłych w mediach, na nośnikach pamięci, obiektach i w usługach: www.jugendschutz-ooe.at (30.05.2010).

Czy nauczyciele mają prawo do monitorowania telefonów komórkowych swoich uczniów?

Decydującym czynnikiem w tej kwestii jest to, czy nauczyciel ma konkretny powód do podejrzeń, że na telefonie ucznia znajdują się nielegalne treści. Jeżeli tak jest, nauczyciele nie tylko mają prawo, ale też obowiązek sprawdzenia telefonów, a kiedy jest to konieczne także ich skonfiskowania. Każdy przypadek musi być ponadto odpowiednio udokumentowany, tak aby inne osoby, takie jak dyrektorzy szkół, rodzice i policja mogli śledzić i odnotowywać incydenty. Uwaga: Tylko czysto rutynowa kontrola telefonów komórkowych bez podejrzeń o istnienie tam nieodpowiedniej treści narusza prywatność ucznia. Odnosi się to również do kontroli szkolnych toreb i plecaków.

Jak powinni zareagować przedstawiciele grona pedagogicznego jeśli podejrzewają, że na telefonie ucznia znajdują się treści dla dorosłych?

Naciąganie i łamanie zasad przez młode osoby jest, ogólnie rzecz biorąc, stałym wyzwaniem, z jakim zmierzyć się muszą rodzice i nauczyciele. Jest to normalna część dorastania. Konsumpcja i rozpowszechnianie treści dla dorosłych powinno więc być zawsze postrzegane w tym kontekście.

Kiedy nauczyciele dostrzegą nasilenie się incydentów w tym zakresie (np. kiedy starsi uczniowie wysyłają pornografię na telefony młodszych uczniów lub kiedy uczniowie konkurują ze sobą o to kto pokaże najbrutalniejszy film), kwestia ta powinna być otwarcie przedyskutowana z uczniami rozpowszechniającymi takie treści i tymi, którzy „tylko” oglądają. Poniższe pytania do uczniów mogą stanowić punkt wyjścia do omówienia tego tematu w klasie:

- Jak powinienem się zachować jeśli ktoś prześle ekstremalny materiał na mój telefon?
- Dlaczego nie powinno się takiego materiału przesyłać dalej do innych?
- Jaka może być reakcja młodszych uczniów i kolegów z klasy na brutalne lub pornograficzne filmy czy zdjęcia?

Bardzo skuteczną inicjatywą podnoszącą świadomość w szkole jest przeprowadzenie warsztatów z zewnętrznymi ekspertami. W zależności od tematu i przyczyny, należy wziąć pod uwagę:

- oficerów policji specjalizujących się w prewencji,
- warsztaty na temat zapobiegania przemocy.

Proste działanie polegające na informowaniu uczniów o konsekwencjach prawnych, na przykład wymieniania się treściami dla dorosłych, może sprawić, że młodzież będzie bardziej ostrożna, jeżeli chodzi o nieodpowiednie materiały.

Niemniej jednak, nauczyciele muszą zgłaszać wszelkie podejrzenia zachowań podlegających karze dyrektorom szkół. Dotyczy to także posiadania nielegalnych treści w telefonach komórkowych. Dyrektorzy szkół podejmują decyzję o ewentualnym zgłoszeniu sprawy.

Przy podejmowaniu decyzji często można skorzystać z pomocy oficerów policji specjalizujących się w prewencji. Jeśli szkoła ma dobre stosunki z odpowiedzialnym funkcjonariuszem policji, dobrym pomysłem jest skontaktowanie się z nim w sprawie właściwej procedury działania. W praktyce, decyzja o tym, czy zgłaszać naruszenie podejmowana jest wspólnie.

Obowiązek zgłaszania nie ma miejsca, jeżeli ujawnienie informacji mogłoby zagrozić relacji opartej na zaufaniu między uczniem i nauczycielem i utrudniłoby pracę edukacyjną lub wychowanie młodego człowieka. W takich przypadkach szkoła i tak musi podjąć aktywne kroki, by chronić innych uczniów. Takie kroki mogą obejmować konfiskatę telefonów komórkowych.

3.4 Molestowanie i znęcanie się przez telefony komórkowe

Co mogą zrobić nauczyciele, jeśli w trakcie zajęć robi się im zdjęcia lub się ich filmuje?

Jakie konkretne charakterystyczne cechy znęcania się poprzez telefon komórkowy można wyróżnić?

Jakie przepisy prawa odnoszą się do nękania za pośrednictwem telefonu komórkowego?

Co mogą zrobić nauczyciele, jeśli w trakcie zajęć robi się im zdjęcia lub się ich filmuje?

Coraz częściej się zdarza, że nauczycieli podczas zajęć lekcyjnych się filmuje lub robi się im zdjęcia, a obrazy te ostatecznie trafiają do Internetu. Często można dodawać też dyskredytujące komentarze o takim samym złośliwym charakterze jak w przypadku komentarzy słyszanych na boiskach. Dotknięty nauczyciel często dowiaduje się o takich incydentach znacznie później.

Z prawnego punktu widzenia, prawo do wizerunku ma zwykle zastosowanie w przypadku wszystkich takich krzywdzących sposobów przedstawiania osób w Internecie (patrz ramka). Na przykład publikowanie nagrań wideo lub zdjęć zrobionych czy edytowanych w taki sposób, aby ośmieszyć nauczyciela, jest niezgodne z prawem w większości europejskich krajów.

CZYM SĄ PRAWA DO WIZERUNKU?

Prawo autorskie w większości krajów europejskich zawiera przepisy dotyczące praw do wizerunku. Te prawa chronią osobę przedstawioną w filmie lub na zdjęciu przed niepożądaną publikacją niekorzystnych materiałów, na przykład kiedy strona trzecia zamieści je w Internecie. Nie wolno publikować zdjęć/filmów i/lub napisów, które kogoś kompromitują lub poniżają. W takim wypadku nie wystarczy, że danej osobie nie spodoba się dane zdjęcie czy film - zażenowanie musi być obiektywnie weryfikowalne (np. zdjęcie z bliska studentki z głębokim dekoltem).

Co to oznacza w praktyce?

- Z jednej strony, masz prawo żądać usunięcia obrazu, jeśli odkryjesz w Internecie uwłaczający ci materiał. W takim przypadku uzasadnionym jest poproszenie osoby odpowiedzialnej za publikację zdjęcia lub filmu o jego usunięcie. Jeżeli to nie skutkuje, możesz skontaktować się z administratorem strony lub operatorem platformy i zgłosić problematyczną treść. W poważnych przypadkach można wystąpić o nakaz i domagać się odszkodowania. Tam gdzie w sprawę uwikłani są małoletni, odpowiedzialnością obarcza się rodzica lub opiekuna, jeśli doszło do naruszenia obowiązku nadzoru.
- Z drugiej strony jest sprawą indywidualną zachowanie ostrożności przy publikowaniu w Internecie zdjęć innych osób. Obrazy utrwalane w przestrzeni publicznej są na ogół nieszkodliwe, ale jeśli przedstawiają sytuację niekorzystną dla danej osoby (np. zdjęcie topless na plaży), takie obrazy podlegają ochronie. Interesom jednostki można dużo łatwiej zaszkodzić w sferze prywatnej, w tym podczas prywatnie organizowanych wydarzeń, takich jak imprezy. Podsumowując, zawsze wskazane jest upewnienie się, czy posiada się zgodę danej osoby przed publikacją jej zdjęć czy filmów!

Należy pamiętać, że wielu uczniów nie zdaje sobie sprawy z konsekwencji, dla siebie jak i dla danej osoby, wynikających z rozpowszechniania dyskredytujących zdjęć lub znieślawiającego materiału w Internecie lub poprzez telefon komórkowy. Ich działania często nie są złośliwe, a bardziej wynikają z niedoinformowania. Po rozesłaniu danej treści szybko osiąga ona duże grono odbiorców i często ciężko jest ją usunąć. Przekazywanie w odpowiednim czasie stosownych informacji, na przykład w formie warsztatów na temat „Bezpiecznego korzystania z Internetu”, jest pomocnym środkiem zapobiegawczym. Podobnie wspólnie przygotowane umowy dotyczące korzystania z telefonów komórkowych w szkole mogą być także wysoce skuteczne.

Jakie konkretne charakterystyczne cechy znęcania się poprzez telefon komórkowy można wyróżnić?

Cyberprzemoc (cybermobbing i cyberprześladowanie jako powiązane określenia) to celowe, konsekwentne działania mające na celu obrażanie, grożenie lub zakłócanie życia jednostce za pośrednictwem Internetu lub telefonu komórkowego.

Osoby dopuszczające się dręczenia innych przez telefony komórkowe używają różnych środków, w tym dzwonienia, wysyłania wiadomości tekstowych, MMS, poczty głosowej lub aparatu - często z linkami internetowymi. Zdjęcia zrobione z telefonu mogą na przykład zostać opublikowane na portalu społecznościowym.

Telefon komórkowy to oczywiście tylko jedno z wielu możliwych narzędzi używanych do nękania innych osób. Szczególną cechą cyberprzemocy jest to, że ofiara może być „zdalnie” prześladowana lub zastraszana, bez konieczności spoglądania ofierze prosto w oczy przez prześladowcę. Ponadto cyberprzemoc nie kończy się wraz z zakończeniem dnia w szkole czy pracy: ludzie mają przy sobie swoje telefony komórkowe przez cały czas i mimo nękania, trudno jest im się z nimi rozstać. Bycie nieosiągalnym oznacza niemożność zorganizowania spotkania z przyjaciółmi, co poniekąd prowadzi do wykluczenia. Jeżeli ktoś padł ofiarą cyberprzemocy zadawanej za pośrednictwem telefonu komórkowego, nie jest mu tak łatwo po prostu wyłączyć to urządzenie.

Jakie przepisy prawa odnoszą się do nękania za pośrednictwem telefonu komórkowego?

Regularne nękanie może być bardzo bolesnym przeżyciem. Ofiary doświadczyć mogą szerokiej gamy odczuć, od strachu, przez nienawiść i podatność na wstyd. Wiele osób błędnie uważa, że nękanie jest ich winą i trudno jest im nawet przyznać, że to inne osoby należy za nękanie obwiniać.

Cyberprzemoc to coś więcej niż zwykłe „wygłupy”; nie jest to drobne przestępstwo. Wielu młodych ludzi w wieku szkolnym nie jest jednak świadomych statusu karnego cyberprzemocy. Na przykład w Austrii istnieje kilka przepisów prawnych dotyczących nękania za pośrednictwem telefonu komórkowego lub Internetu:

Tak zwana „Ustawa o zapobieganiu prześladowaniu” (artykuł 107a kodeksu karnego) zakazuje prześladowania oraz trwałego nękania nie tylko w świecie rzeczywistym, ale także w wirtualnym. Możliwe środki do zwalczania prześladowania to nakazy usunięcia, zakazy wchodzenia na teren prywatny czy aresztowanie.

W prawodawstwie niektórych państw UE zawarty jest przepis, który można odnieść do postów na forach lub w sieciach społecznościowych on-line: zniesławienie, oszczerstwo czy pomówienie mogą być zagrożone karą grzywny lub nawet pozbawienia wolności.

Można także wspomnieć o prawie do ochrony prywatności. Prawo to zakazuje publikacji i wykorzystywania prywatnych informacji. W szczególności w przypadku publikacji, które ujawniają fakty z życia prywatnego danej osoby, trzeba liczyć się z ewentualną wypłatą odszkodowania.

Uczenie się i nauczanie przy pomocy telefonu komórkowego

4.1 Aplikacje mobilne

- Telefon** Mimo, że stworzono wiele funkcjonalności dla telefonów komórkowych, wykonywanie rozmów telefonicznych pozostaje jednym z najpowszechniejszych zastosowań.
-
- SMS/MMS** Wysyłanie i odbieranie wiadomości tekstowych (SMS) i obrazów (MMS) to funkcje telefonów komórkowych najbardziej popularne wśród młodych ludzi. Z biegiem czasu rozwinął się swoisty język wiadomości tekstowych (patrz Rozdział 1.1 Korzystanie z telefonów komórkowych przez dzieci i młodzież).
-
- odtwarzacz mp3** Słuchanie muzyki z telefonu jest częścią życia wielu młodych ludzi. Generalnie pliki muzyczne pobierane są z Internetu, co jest dozwolone w przypadku użytku prywatnego. Jednakże wymiana plików może naruszać prawa autorskie. Wyjątki obejmują muzykę na licencji Creative Commons (www.creativecommons.org) oraz niektóre nagrania audio, takie jak podcasty radiowe.
-
- Aparat** Prawie wszystkie telefony oferowane obecnie na rynku posiadają wbudowany cyfrowy aparat nadający się do wykonywania wysokiej jakości zdjęć. Jako że telefony, z zasady, stale nam towarzyszą, oferują one praktyczną możliwość dokumentowania codziennych sytuacji i przeżyć. W ciągu zaledwie kilku sekund zdjęcia można załadować do Internetu lub przesłać na komórkę innej osoby (patrz Rozdział 2.1 Jak przesyła się obrazy są do telefonu komórkowego).
-

Filmy Za pomocą większości telefonów komórkowych można też nagrywać filmy. Dzieci i młodzież korzystają ze swoich telefonów do nagrywania, oglądania i wymieniać się filmikami. Transfer dokonywany jest na ogół bezprzewodowo, z jednego telefonu komórkowego na drugi (patrz Rozdział 2.1 Jak przesyła się obrazy do telefonu komórkowego).

Internet Najnowsze telefony komórkowe oferują w standardzie dostęp do Internetu z zainstalowaną przeglądarką www. Sieć komórkowa pozwala na surfowanie w Internecie, a dodatkowe interfejsy W-LAN stają się coraz powszechniej dostępne. Dostęp do Internetu przez telefony komórkowe ma coraz szerszy zakres i poza tradycyjnymi stronami internetowymi oferowany jest również dostęp do aplikacji opracowanych specjalnie na komórki (patrz Aplikacje). W ciągu kilku sekund zdjęcia, filmy itp. mogą być przesłane z telefonu do sieci. W przyszłości oczekuje się wzrostu w zakresie korzystania z mobilnego Internetu.

e-mail Internet mobilny pozwala na odbieranie i wysyłanie wiadomości e-mail za pomocą telefonu komórkowego. Na wielu telefonach fabrycznie zainstalowane są już programy e-mailowe.

Aplikacje Aplikacje to małe programy dla użytkownika na telefony komórkowe (smartfony w szczególności), które można pobrać z Internetu. Najpopularniejsze aplikacje wśród użytkowników telefonów komórkowych to użyteczne i praktyczne pomoce. Są to prognozy pogody, kompasy, planery pracy, podręczne lampki czy programy ostrzegające o korkach. Obecnie dostępne są aplikacje pasujące do prawie każdej sytuacji. Różne portale społecznościowe lub serwisy informacyjne są teraz dostępne w formacie przyjaznym dla użytkownika za pośrednictwem urządzenia mobilnego.

Gry Na telefon komórkowy można pobrać z Internetu wiele gier. Czy to gry akcji, przygodowe, strategiczne czy gry typu „ Biegnij i skacz ” – prawie każda kategoria jest reprezentowana. Pojawia się coraz więcej gier edukacyjnych, a wiele telefonów komórkowych ma już kilka gier zainstalowanych fabrycznie.

Radio i telewizja Od wielu lat dostępne są telefony komórkowe z wbudowanym odbiornikiem radiowym. Od 2004 r. na telefonach komórkowych można oglądać telewizję, a liczba oferowanych opcji i funkcji rośnie nieprzerwanie.

Biuro Przydatne aplikacje biurowe, takie jak kalkulatory, notesy, kalendarze, książki adresowe, listy zadań i stopery są teraz częścią standardowego wyposażenia telefonu komórkowego.

Nawigacja Wyposażony w odbiornik GPS i odpowiednie oprogramowanie telefon komórkowy staje się systemem mapowania, który prowadzi użytkownika od punktu A do B. „Usługi lokalizacyjne” dają dostęp do różnych danych geograficznych, na przykład na temat najbliższej apteki czy ocen restauracji wystawianych przez innych użytkowników. Geocaching to nowoczesna gra terenowa, w której poszukuje się skarbów przy użyciu GPS.

Kody Kody QR (quick response codes) to dwuwymiarowe kody składające się z czarnych i białych punktów w kwadracie. Są one używane do kodyfikowania adresów internetowych, numerów telefonów lub dłuższych tekstów. Wiele telefonów komórkowych posiada oprogramowanie czytnika do odkodowania kodów QR. Internet pozwala na darmowe generowanie kodów QR (np. poprzez <http://goqr.me>). Kody QR mogą być wykorzystywane przez firmy do wysłania MMS lojalnym klientom, pozwalając im na realizację bonów.

4.2 Dlaczego warto korzystać z telefonów komórkowych w klasie?

Wiele szkół zakazuje używania telefonów komórkowych, obawiając się, że będą one zakłócać przebieg lekcji. Jednak telefony komórkowe są czymś ważnym w życiu codziennym dzieci i młodzieży (patrz rozdział 1.2 Dlaczego telefony komórkowe są tak ważne dla dzieci i młodzieży). Jednym z rozwiązań jest konstruktywne włączenie telefonów komórkowych w zajęcia klasowe i dostrzeżenie ich pod kątem możliwości, jakie oferują.

z mediów nakazane jest we wszystkich szkołach¹⁷. Oznacza to, że każdy nauczyciel powinien w naturalny, ale też fachowy sposób włączyć media w nauczanie danego przedmiotu i aktywnie promować media audiowizualne jako środki przekazu wiedzy. Od dawna wymaga się od wychowawców uwzględniania zwyczajów dzieci i młodzieży w procesie edukacyjnym.

Oczywistym jest, że dzisiejsze szkoły nie mogą oczekiwać od rodziców wyposażenia dzieci w odpowiednie telefony komórkowe, z których można by skorzystać w klasie. Oczywistym jest również to, że telefony komórkowe nie mogą zastąpić obecnych narzędzi w klasie, takich jak komputer. Ale też celem telefonów komórkowych nie jest zastąpienie takich narzędzi klasowych jak komputer. Jednak zważywszy na fakt, że mnożą się przypadki posiadania przez wszystkich uczniów telefonów komórkowych, często smartfonów z wieloma funkcjami, warto pomyśleć o tym, jak wykorzystać pozytywny potencjał tej technologii.

Rozważ zastosowanie „mobilnego nauczania” na zajęciach! Poniżej znaleźć można wiele pomysłów i sugestii dotyczących aktywnego i twórczego korzystania z telefonu w klasie. Propozycje odnoszą się do różnych przedmiotów i dziedzin, zaczynając od foto–opowieści, poprzez poezję SMS, a skończywszy na poszukiwaniu skarbów.

4.3 Ogólne wskazówki dotyczące korzystania z telefonu komórkowego w ramach nauczania

Nie wszystkie telefony są takie same

Jednym z wyzwań, wynikających z pracy z telefonami komórkowymi, jest ich techniczna różnorodność. Większość szkół nie jest w stanie zapewnić takich „urządzeń do użytku w klasie”, musi więc polegać na telefonach komórkowych należących do uczniów. Wiąże się to z koniecznością pracy z różnymi programami i cechami technicznymi. Nie zniechęcaj się, pozwalaj uczniom pełnić funkcję ekspertów!

Praca w grupie

Chociaż wiele dzieci i młodych ludzi może posiadać więcej niż jedno urządzenie, są też uczniowie bez telefonu komórkowego lub tacy, którzy mają stosunkowo stary model. Sposobem na wykorzystanie telefonów komórkowych jako narzędzia w klasie jest praca w grupach. Grupy

¹⁷ Patrz: mediamanual.at, www.mediamanual.at/mediamanual/leitfaden/medienerziehung/grundsatzetlass/ (08.07.2010).

można uformować tak, aby przypadła na nią przynajmniej jeden nowy telefon. Jeśli szkoła ma sieć W-LAN, uczniowie z odpowiednimi telefonami komórkowymi nie będą ponosić dodatkowych kosztów związanych z dostępem do Internetu.

Uczniów nie powinno się zmuszać do korzystania z komórek w czasie zajęć lekcyjnych, chodzi tylko o otwarcie i pokazanie im nowych możliwości. Dlaczego dany uczeń nie miałby skorzystać z telefonu komórkowego, by zbadać zagadnienia biologiczne w różnych kontekstach w Internecie i zaprezentować rezultaty na forum klasy? Dlaczego nie pozwolić na trzymanie w telefonie list ze słownictwem lub używanie aplikacji słownika? Dlaczego telefon nie miałby służyć jako aparat i zaspokajać obrazkowych potrzeb edukacyjnych?

Tworzenie zasad

Decydując się na korzystanie z telefonów komórkowych w klasie należy uzgodnić z uczniami odpowiednie zasady. Zasady mogą odnosić się do robienia zdjęć i ich publikacji tylko za zgodą osób na nich widniejących; mogą wykluczać inne "niepowiązane" działania przeprowadzane na telefonach komórkowych w czasie trwania projektu, np. odwiedzanie platform społecznościowych czy pisanie wiadomości tekstowych do przyjaciół.

Rodzice powinni wiedzieć o wykorzystywaniu telefonów komórkowych podczas zajęć lekcyjnych. Poniżej przedstawiony jest przykład:

WPIS W LIŚCIE KONTAKTÓW UCZNIĄ/RODZICA

W ramach projektu „Przyprawy” będziemy w szerszym zakresie korzystać z telefonów komórkowych w szkole w ciągu najbliższych kilku tygodni. Nie będziemy korzystać z aplikacji, za które trzeba uiszczać opłaty (SMS, MMS, Internet itp.), a telefony będą po prostu środkiem do dokumentowania projektu.

Proszę o informację, czy dziecko może przynieść telefon do szkoły i używać go na zajęciach w tym okresie. To pomoże nam zaplanować projekt. Nie jest konieczne, aby wszystkie dzieci miały przy sobie telefony komórkowe.

- Tak, moje dziecko może przynieść swój telefon na zajęcia i korzystać z niego w tym okresie.*
- Nie, moje dziecko nie może przynieść swojego telefonu do szkoły.*

Wyniki projektu zostaną przedstawione w dniu 13 maja 2011 r. w godzinach 14.00-16.00 w auli. Zapraszamy Państwa do udziału w tej prezentacji!

Nie należy naciskać

Nie należy naciskać na uczniów, tak aby nie czuli presji, by przynieść na lekcje „fajny” telefon. Należy także zagwarantować, że taka presja nie pojawi się wśród uczniów i pomóc im określić jakie narzędzia będą pomocne oraz ile urządzeń będzie potrzebnych. Jednym ze sposobów skutecznego wykorzystania telefonów komórkowych jest praca w grupie, jak zostało to opisane powyżej. Należy dawać uczniom alternatywy, na przykład możliwość wykorzystania szkolnego aparatu cyfrowego.

Idealny sprzęt dla szkół

Oczywiście mogą istnieć ograniczenia w dostosowywaniu istniejących budynków szkolnych do nowych technologii. Jednak nowe budynki, przeróbki czy dobudówki muszą spełniać poniższe wymagania, tak aby nic nie stało na przeszkodzie korzystaniu w klasie z nowych mediów, takich jak telefony komórkowe:

- Wystarczająca liczba gniazdek do ładowania telefonów komórkowych.
- Dostęp do sieci WLAN, tak aby uczniowie nie ponosili opłat za korzystanie z Internetu.

TELEFONY KOMÓRKOWE A ŚCIĄGANIE KLASOWE

Wcześniej możliwości ściągnięcia były ograniczone. Jednak teraz urządzenia elektroniczne ułatwiają uczniom zastosowanie nowoczesnych metod, by przechytryć nauczycieli. Wysłanie starszemu bratu wiadomości SMS z zadaniem z matematyki w czasie klasówki lub szybka rozmowa telefoniczna przy użyciu telefonu uprzednio pozostawionego w toalecie to tylko dwa przykłady. Za pomocą telefonu można sfotografować cały arkusz zadań, a następnie przesłać go dalej. Telefony komórkowe to także doskonałe kalkulatory oraz urządzenia mogące przechowywać wzory czy słówka. Mobilny Internet pozwala na łatwe znalezienie odpowiedzi na pytania oraz przetłumaczenie tekstu. Inną lubianą sztuczką jest przygotowanie ściągniętych w postaci plików audio i schowanie słuchawek pod włosami. Jeśli uczeń zostanie przyłapany z komórką często pojawia się wymówka, że patrzył tylko na godzinę.

Zasadniczo to w gestii nauczycieli leży określenie co jest dozwolone, a co nie. W wielu przypadkach nie ma nic złego w pozwoleniu uczniom na zaglądnienie do notatek sporządzonych w telefonach komórkowych. Aby uniemożliwić korzystanie z telefonów komórkowych, nauczyciele często przed testem zbierają wszystkie urządzenia lub pozwalają na pozostawienie ich na ławkach, ale przesadzają uczniów. Takie rozwiązanie pozostaje skuteczne tak długo jak uczniowie w sprytny sposób nie ukryją gdzieś drugiego czy trzeciego telefonu. Lepiej jest więc przygotowywać zadania, które zamiast sprawdzać wiedzę testują sposób myślenia i które trudniej rozwiązać przy pomocy komórki. Podczas egzaminów końcowych niektóre szkoły ustawiają zakłócające nadajniki, które uniemożliwiają korzystanie z telefonów komórkowych. Jednakże nie jest to zalecane rozwiązanie długoterminowe, gdyż może szybko doprowadzić do konfliktu z rodzicami.

4.4 Proaktywne i kreatywne zastosowania telefonów komórkowych w klasie (Przykłady)

Poniżej przedstawiono kilka sugestii oraz praktycznych przykładów zastosowania telefonu komórkowego jako narzędzia kreatywnego nauczania w klasie. Sugestie te obejmują różne przedmioty i obszary, w których można wykorzystać tę technologię w pomysłowy sposób.

Przykład 1 **Fotoreportaż z komórki**

Przedmioty: **Język, umiejętności społeczne**

CELE NAUCZANIA

- Tworzenie podpisów do zdjęć
- Korzystanie z obrazów jako inspiracji do opowieści
- Opracowanie obrazu i tekstu w jedną całość

Procedura

Uczniom (pojedynczo/w parach/w grupach) daje się zadanie stworzenia krótkiej historyjki, która związana jest z życiem szkolnym. Uczniowie proszeni są o przygotowanie historyjki obrazkowej składającej się z pięciu do dziesięciu zdjęć zrobionych aparatem telefonu komórkowego. Zdjęcia są potem przywieszane na plakatach i towarzyszą im odpowiednie chmurki z tekstem lub narracją. Historie ze zdjęciami są następnie prezentowane klasie.

Dodatkowe linki:

Center for Digital Story Telling: www.storycenter.org/index1.html

Przykład 2 Historyjka wideo z telefonu komórkowego

Przedmioty: Język, sztuka

CELE NAUCZANIA

- Opowiadanie historii poprzez film
- Sporządzenie scenariusza
- Planowanie, przygotowanie i nagranie historii
- Nagranie historii zarówno w aspekcie dźwięku, jak i obrazu
- Porównanie własnych dzieł z pracami profesjonalistów oraz omówienie

Procedura

Klasa dzielona jest na małe grupy, które wybierają temat historii związanej ze szkołą, którą następnie sfilmują (np. bieżące wydarzenia z życia klasy). Określa się potem wszystkie niezbędne elementy filmu (lokalizacja, sprzęt, aktorzy itp.), następuje przydział ról i zadań oraz przygotowywany jest scenariusz. Następnie za pomocą funkcji wideo na telefonie nagrywa się i edytuje sceny. Potem grupy przedstawiają i omawiają wyniki w klasie. W zależności od treści, filmy wideo mogą być przesyłane na stronę internetową szkoły.

Ostatecznie przeprowadza się ćwiczenie polegające na porównywaniu własnych filmów wideo nakręconych domowym sposobem z profesjonalnymi filmami. Dlaczego własne prace uczniów są bardziej interesujące dla klasy?

Uwagi na temat sprzętu

Wiele telefonów komórkowych ma fabrycznie zainstalowane oprogramowanie wideo. Przy pomocy większości programów można też stworzyć scenorysy (wizualne scenariusze). Jako przykład można wymienić Sony Ericsson's VideoDJ™.

Przykład 3 **Podcast stworzony przy użyciu telefonu komórkowego**

Przedmioty: **Język, inne (w zależności od treści podcastu)**

CELE NAUCZANIA

- Przygotowanie tematu prezentacji audio
- Wyraźne i poprawne wygłoszenie przemowy z odpowiednimi akcentami

Procedura

Klasa jest podzielona na małe grupy, które wybierają temat, któremu poświęcone będzie nagranie (np. słuchowisko, wiersz, artykuł, gra panelowa itp.). Następnie w grupie przydzielane są zadania. Kto powinien być odpowiedzialny za treść, kto napisze tekst, kto będzie mówił, kto nagrywał, a kto edytował? Jasny podział ról pomoże uczniom w niezbaczeniu z wytyczonej trasy i wykonaniu zadania. W dalszej kolejności należy omówić, napisać i przećwiczyć tekst oraz zarejestrować nagranie przy użyciu telefonu komórkowego. Wyraźna, poprawna i płynna wymowa ma szczególne znaczenie w przypadku podcastów.

Wyniki są przedstawione klasie, omawiane i analizowane. Jednym z tematów do dyskusji może być to jak dziwnie brzmi własny głos podczas odtwarzania nagrania.

Przykład 5 GPS w komórce

Przedmioty: **Geografia i ekonomia,
omówienie książki „1984” Georga Orwella.**

CELE NAUCZANIA

- Umiejętność czytania geodanych
- Umiejętność pracy z współrzędnymi przestrzennymi
- Nadawanie zdjęciom położenia geograficznego
- Omówienie koncepcji całkowitej przejrzystości

Procedura

Etap 1

Uczniowie robią zdjęcia swojego otoczenia - najlepiej podczas wyjść szkolnych (np. spaceru po mieście) lub podczas sportowego wyjazdu zimowego. Każde zdjęcie jest zachowywane razem z „geotagiem” (współzrędnymi geograficznymi konkretnej lokalizacji).

Etap 2

Zdjęcia i geotagi są przesyłane na komputery z odpowiednimi programami, np. Picasa i Google Earth na komputerze osobistym, iPhoto i Google Earth na komputerze Mac.

Uczniowie korzystają z obrazów satelitarnych, by dowiedzieć się gdzie zrobiono każde ze zdjęć. Jeśli na przykład sfotografowano stok narciarski, można sprawdzić jego lokalizację i przekonać się jak wygląda w porze letniej.

Etap 3

Geotagowanie pozwala na identyfikację dokładnej lokalizacji danej osoby przy pomocy zdjęcia. Często ludzie nie zdają sobie sprawy, że w zdjęciach ukryte są takie dane. I tutaj pojawia się temat pełnej przejrzystości. Rozmowa na ten temat może być powiązana z omówieniem książki „1984” George Orwella. Jednym z punktów dyskusji może być to, do jakiego stopnia sami uczniowie czują się monitorowani i przez kogo.

Uwagi na temat sprzętu

To ćwiczenie wymaga telefonów komórkowych z funkcją geotagowania. Jako alternatywy można użyć (najnowszych) aparatów cyfrowych, gdyż są one zwykle wyposażone w funkcję geotagowania.

Przykład 6 Interfejsy mobilne

Przedmioty: Informatyka

CELE NAUCZANIA

- Wymienianie się treścią za pośrednictwem różnych kanałów
- Omówienie przesyłania danych za pośrednictwem telefonu komórkowego

Procedura

Etap 1

W każdej grupie przesyła się przez powiązany interfejs jeden plik (wizerunek tablicy, domowe wideo) do wszystkich dostępnych telefonów komórkowych. Procedura jest opisana w formie „instrukcji użytkownika”. Grupę docelową mogą stanowić młodszy członkowie rodziny lub dziadkowie.

Etap 2

Po tym odbywa się dyskusja na temat wyników ćwiczenia:

- Które interfejsy najlepiej nadają się a) do konkretnych treści b) do konkretnych sytuacji?
- Które interfejsy są najbardziej popularne w codziennym użytkowaniu?
- Jakie problemy pojawiły się podczas wymiany danych?
- Wyniki mogą być zapisane w różnych formatach (wideo, kolaż fotograficzny, nagrania audio itp.).

Etap 3

Nie wszystkie pliki z telefonu mogą być przesłane innym osobom. Generalnie, większość młodych ludzi nie zdaje sobie z tego sprawy. Każda grupa zbiera teraz materiał, który z powodów prawnych nie może być przekazywany innym osobom. Sugestie:

- Dzieła chronione prawami autorskimi (muzyka, obrazy, programy, filmy itp.)
- Niekorzystne zdjęcia/filmy przedstawiające inne osoby (gdzie zastosowanie mają prawa do wizerunku)
- Treści dla dorosłych (przemoc, pornografia)

Uwagi na temat sprzętu

Prawie wszystkie telefony komórkowe posiadają jakiś interfejs transmisji danych. Jego znalezienie może jednak zająć trochę czasu (szczególnie na starszych urządzeniach).

Przykład 7 Geocaching - poszukiwanie skarbów za pomocą telefonów komórkowych

Przedmioty: Geografia, interdyscyplinarny projekt szkolny

CELE NAUCZANIA

- Umiejętność pracy z współrzędnymi przestrzennymi
- Umiejętność czytania geodanych
- Przygotowanie zabawy w poszukiwanie skarbów dla innych uczniów
- Śledzenie i odnalezienie skarbu przy użyciu telefonu komórkowego

Ćwiczenie to nadaje się w szczególności do wykonania na większych obszarach. Może być przeprowadzone w ramach różnych kontekstów i zadań.

Procedura

Etap 1

Uczniowie otrzymują zdjęcia, które są oznaczone tagami geograficznymi (geograficznie identyfikowalne), stanowiące część szlaku skarbów. Fotografie przedstawiają znane obiekty (budynki, posągi, fontanny itp.), a wyzwanie polega na określeniu przy wykorzystaniu odpowiednich programów komputerowych (np. Picasa i Google Earth) gdzie zostały zrobione. Dane związane z badaniem można wydrukować lub zachować w formie notatki na telefonie komórkowym. Lokalizacje mogą być też zebrane przez samych uczniów, np. w grupach, przed grą.

Etap 2

Podczas wycieczki w terenie trzeba znaleźć różne lokalizacje, jeśli jest taka potrzeba to przy pomocy mapy (np. Google Maps). W momencie zidentyfikowania lokalizacji obiektu ze zdjęcia, robi się zdjęcie obiektu stojącego naprzeciwko i zapisuje się je razem z odpowiednim geotagiem.

Etap 3

Po powrocie do szkoły porównuje się geotagi nowych obrazów z oryginalnymi zdjęciami. Prawidłowe współrzędne są dowodem na to, że uczniowie rzeczywiście byli w odpowiednich miejscach. Dodatkowo lokalizacje można zapisać, na przykład na Google Maps. Pozwala to na wytyczenie trasy, która może, na przykład, pokazać dystans w kilometrach, jaki został pokonany w czasie trwania zabawy w poszukiwanie skarbów. Inną możliwością jest stworzenie diagramu ścieżki czasu.

Uwagi na temat sprzętu

To ćwiczenie wymaga telefonów komórkowych z funkcją geotagowania.

Informacje ogólne

„Geocaching”, jak nazywa się też zabawy w poszukiwanie skarbów przy użyciu telefonu komórkowego, są niezwykle popularne wśród wszystkich grup wiekowych. Oprócz czerpania przyjemności z gry, uczestnicy są zmotywowani do aktywności na świeżym powietrzu. Niektóre wydarzenia typu geocaching przyciągają kilkuset uczestników.

Przykład 8 Język SMS

Przedmioty: Języki, a w szczególności angielski

CELE NAUCZANIA

- Świadome rozróżnianie dyskursu tradycyjnego i dyskursu SMS
- Postrzeganie języka SMS w charakterze redukcji języka
- Rozpoznanie wpływu języka angielskiego na język SMS

Procedura

Etap 1

Klasa zostaje podzielona na dwie lub więcej grup. Zgodnie z założeniami zadania (patrz poniżej), jedna grupa pisze krótki list lub wiadomość na pocztówce, a druga wiadomość tekstową.

Obie grupy muszą podać liczbę użytych znaków.

Czas trwania: **10 minut.**

Zadanie: **(wiadomość do przyjaciela)**

Powitanie - zapytanie o to gdzie jest przyjaciel - zasugerowanie wypadu do kina

- prośba o odpowiedź - zakończenie

Etap 2

Po ustalonym czasie, oba zestawy tekstów są przedstawiane i omawiane:

Jakie są różnice między listem a wiadomością SMS?

Z czego wynikają te różnice?

Jakie wyrażenia stały się częścią „zredukowanego” języka SMS?

Etap 3

Ostatecznie wszystkie grupy są poproszone o skomponowanie odpowiedzi (patrz poniżej) w formie wiadomości SMS zawierającej jak najmniej znaków. Wyniki są ponownie przedstawiane w klasie.

Odpowiedź

Witaj Aleks! Wielkie dzięki za odpowiedź! Cieszę się, że chcesz ze mną pójść do kina. Spotkajmy się u mnie w domu o 17.00. Nie spóźnij się, proszę! Do zobaczenia dziś wieczorem! (178 znaków)

Przykład 9 Wiadomości SMS

Przedmioty: Język angielski

CELE NAUCZANIA

- Nauczenie się języka SMS
- Postrzeganie języka SMS jako zbioru skrótów
- Zastanowienie się nad kwestią poprawnej pisowni jako środka prowadzącego do ogólnego zrozumienia

Procedura

Etap 1

Klasa otrzymuje fragment tekstu napisany w języku SMS do przetłumaczenia zarówno na angielski, jak i na język rodzimy. Najpierw uczniowie próbują przetłumaczyć tekst samodzielnie, a potem cała klasa razem pracuje nad tłumaczeniem.

Etap 2

Następnie omawia się fragment i szuka się odpowiedzi na ważne pytania:

W jaki sposób taka forma pisania prowadzi do zubożenia języka?

Jaki procent wiadomości nie jest łatwy do zrozumienia? Dlaczego tak jest?

Jakie angielskie formy skrótowe stały się częścią języka SMS?

Jakich wyrażen używają sami uczniowie i dlaczego?

Etap 3

Na koniec klasa zostaje podzielona na dwie grupy. Pierwsza grupa ma za zadanie wpisać w komórce fragment SMS-a w możliwie najkrótszym czasie. Druga robi to samo z tłumaczeniem. Korzysta się ze stopera (może to być stoper z telefonu komórkowego).

Fragment SMS po angielsku (oryginalna praca szkolna irlandzkiego ucznia)

*My smmr hols wr CWOT B4, we usd 2 go 2 NY 2C my bro, his GF & thr 3 :-@ kds FTF. ILNY, its gr8.
Bt my Ps wr so {-/ BC O 9/11 tht they dcdd 2 stay in SCO & spnd 2wks up N. Up N, WUCIWUG -- 0.
I ws vvv brd in MON. 0 bt baas & ^^^^.*

*AAR8, my Ps wr :-) -- they sd ICBW, & tht they wr ha-p 4 the pc&qt...IDTS!! I wntd 2 go hm ASAP, 2C
my M8s again. 2day, I cam bk 2 skool. I feel v O:-) BC I hv dn all my hm wrk. Now its BAU ...*

Rozwiązanie (tłumaczenie)

My summer holidays were a complete waste of time (Moje wakacje to była kompletna strata czasu). Before, we used to go to New York to see my brother, his girlfriend and their three screaming kids face to face (Wcześniej jeździliśmy do Nowego Jorku, by osobiście odwiedzić mojego brata, jego dziewczynę i ich trójkę wrzeszczących dzieciaków). I love New York, it's a great place (Uwielbiam Nowy Jork, to naprawdę wspaniałe miejsce). But my parents were so worried because of the terrorism attack on September 11 that they decided we would stay in Scotland and spend two weeks up north (Ale moi rodzice tak bardzo przejęli się atakiem terrorystycznym z 11 września, że postanowili zostać w Szkocji i spędzić dwa tygodnie na północy).

Up north, what you see is what you get - nothing (Na północy masz tylko to co widzisz, czyli nic). I was extremely bored in the middle of nowhere (Strasznie się wynudziłem na tym końcu świata). Nothing but sheep and mountains (Nie było tam nic prócz owiec i gór). At any rate, my parents were happy (W każdym razie moi rodzice byli zadowoleni). They said that it could be worse, and that they were happy with the peace and quiet (Mówili, że mogło być gorzej i że pasowała im ta cisza i spokój). I don't think so! (Mi niekoniecznie!) I wanted to go home as soon as possible, to see my mates again (Chciałem jak najszybciej wrócić do domu i spotkać się z kumplami). Today I came back to school (Dziś wróciłem do szkoły). I feel very saintly because I have done all my homework (Czuję się jak święty, bo odrobiłem całą pracę domową). Now it's business as usual...(Teraz robię to co zwykle)

Przykład 10 **Codzienne formy geometryczne**

Przedmioty: **Matematyka**

CELE NAUCZANIA

- Ukształtowanie nowych wzorców uczenia się
- Włączenie codziennych sytuacji do nauczania
- Identyfikowanie figur geometrycznych

Procedura

Uczniowie mają za zadanie rozejrzeć się po terenie szkoły i sfotografowanie kształtów geometrycznych w przedmiotach codziennego użytku (kwadrat, kula, trapez, romb itp.). Aby identyfikacja była bardziej ekscytująca dla innych, zdjęcia kształtów powinny być robione pod najbardziej niespotykanym kątem (przekroje, zoom, perspektywa z lotu ptaka itp.). Fotografie są następnie prezentowane klasie, a uczniowie, mają na przykład za zadanie zgadnąć co na nich jest.

Przykład 11 Dokumentowanie wycieczki

Przedmioty: Niemiecki, historia, biologia, sztuka...

CELE NAUCZANIA

- Dokumentacja elementów wycieczki na telefonie
- Rozwijanie umiejętności medialnych

Procedura

Klasa otrzymuje zadanie udokumentowania wycieczki za pomocą zdjęć, filmów wideo lub nagrań audio na telefonach komórkowych. W zależności od nauczanego przedmiotu, ustala się te elementy, na które należy zwrócić największą uwagę. Na przykład:

- Język - przygotowywanie podpisów do zdjęć/filmów
- Historia - wycieczka po mieście, fotografowanie zabytkowych budynków i placów, przygotowanie kolażu
- Biologia - wycieczka na łono natury, fotografowanie roślin i ich późniejsza identyfikacja w klasie za pomocą książek lub Internetu
- Plastyka - wizyta w muzeum, nagrywanie na dyktafon wrażeń z odwiedzania galerii (z zasady należy uzyskać od muzeum pozwolenie na robienie zdjęć i nagrywanie filmów).

Przykład 12 Kody QR

Przedmioty: Informatyka

CELE NAUCZANIA

- Umiejętność wygenerowania kodu QR
- Wykrywanie i odkodowywanie kodów QR w materiałach reklamowych
- Wysyłanie zagadek w postaci kodów QR

Procedura

Uczniowie otrzymują różne materiały reklamowe (np. reklamy producentów samochodowych), w których znajdują się kody QR (patrz rozdział 4.1 Aplikacje mobilne). Korzystając z telefonów komórkowych mogą je odkodować - co kryje się za kodem?

Internet pozwala na darmowe generowanie kodów QR (np. przez <http://goqr.me> lub <http://qrcode.kaywa.com>). Przykłady elementów, które mogą być kodowane to adresy URL, tekst, numery telefonów lub wiadomości tekstowe. Klasa następnie omawia następujące kwestie:

Jakie zastosowania mają kody QR?

Jakie są ich wady i zalety?

Uwagi na temat sprzętu

Wiele telefonów komórkowych ma już specjalne oprogramowanie do czytania kodów QR. Programy czytające mogą być pobrane z Internetu, np. z www.beetagg.com.

Jeżeli kod QR prowadzi do strony internetowej, wymagany jest dostęp do Internetu. Wszystkie koszty ponoszone przez uczniów powinny być uzgodnione z rodzicami przed lekcją.

Przykład 13 Cyfrowy kineograf

Przedmioty: Sztuka

CELE NAUCZANIA

- Rysowanie i fotografowanie obrazów
- Dodawanie mowy i/lub muzyki do serii zdjęć

Procedura

Uczniowie przygotowują rysunek na dany temat. Obraz jest fotografowany w regularnych odstępach czasu w trakcie rysowania. Tak jak w kineografie, można z tego później stworzyć krótki film w formie cyfrowej. W rezultacie powstać mogą imponujące animacje, czerpiące inspiracje na przykład z kultowej, włoskiej serii animacji „La Linea” (http://en.wikipedia.org/wiki/La_Linea_%28TV_series%29). Animacje mogą również zawierać narrację lub muzykę.

Na koniec wyniki są przedstawiane klasie, omawiane i analizowane. Filmy mogą też zostać przesłane na stronę internetową szkoły.

Uwagi na temat sprzętu

Do zgrania obrazu i dźwięku potrzebny jest odpowiedni program (np. Sony Ericsson VideoD-JTM). Do tego celu można też użyć komputerów (np. Windows MovieMaker lub WindowsLive).

Przykład 14 Poezja SMS

Przedmioty: Język

CELE NAUCZANIA

- pisanie wierszy
- refleksja nad językiem SMS

Procedura

Uczniowie piszą wiersz długości mniej więcej wiadomości tekstowej (około 160 znaków). Przed rozpoczęciem zadania ustala się, czy dozwolony jest język SMS oraz czy trzeba trzymać się określonego tematu.

Istnieją różnice dotyczące formatu wiersza:

1. Wiersz 11-słowny

Składa się on z jedenastu słów w pięciu wersach, pojawiających się w ustalonej wcześniej kolejności. Wygląda to tak:¹⁹

Wers	Słowa	Treść
1	1	Myśl, przedmiot, kolor, zapach itp.
2	2	Co robi słowo w wersie 1?
3	3	Gdzie lub jak powstaje słowo z wersu 1?
4	4	Jakie są twoje przemyślenia?
5	1	Wnioski: Jaki jest rezultat?

¹⁸ Źródło: de.wikipedia.org/wiki/Elfchen (15.07.2010).

¹⁹ Źródło: de.wikipedia.org/wiki/Elfchen (15.07.2010).

Przykład:

- Żółte
- Palące słońce
- Jest upalne lato
- Każdy chce zjeść lody
- Żar

2. Haiku

Jest to japońska forma poetycka składająca się z trzech grup słów, z których każde ma 5, 7, 5 sylab. Tradycyjnie haiku opisuje naturę.²¹

Przykład:

- From the afternoon
- Clouds across the sky
- Muted colours give respite

3. Wiersz rymowany

Ćwiczenia

Poniższe ćwiczenia to sugerowane sposoby, w jakie Państwo jako nauczyciele mogą poruszyć temat odpowiedzialnego korzystania z telefonów komórkowych w trakcie zajęć lekcyjnych. Przykłady ćwiczeń z wykorzystaniem konkretnych aplikacji mobilnych przedstawione zostały w rozdziale 4.4.

Ćwiczenia nie są ograniczone do jednego konkretnego przedmiotu nauczania, ale mogą być wykonane wszędzie tam, gdzie wydaje się to zasadne lub tam, gdzie pojawiły się problemy. Proszę mieć na uwadze fakt, że nawet jeśli uczniowie są dobrze zorientowani w funkcjonalnościach telefonu komórkowego, wciąż potrzebują wsparcia jeśli chodzi o kwestie moralne i prawne.

Ćwiczenie 1 | Bezpieczeństwo i Bluetooth

Grupa wiekowa: od 10 do 12

CELE NAUCZANIA

- Umiejętność korzystania ze standardu Bluetooth na telefonie komórkowym
- Pogłębienie wiedzy na temat zarządzania plikami w komórce

Procedura

Etap 1

Należy rozpocząć od krótkiego wprowadzenia na temat używania Bluetooth w telefonie komórkowym, które może być poprowadzone przez nauczyciela lub uczniów.

Etap 2

Drugim krokiem jest omówienie sytuacji, w których uczniowie korzystają z technologii Bluetooth. Można postawić następujące pytania:

- Kiedy ostatni raz otrzymałeś plik (zdjęcie, video, audio) za pośrednictwem Bluetooth?
- Co zrobiłeś z tym plikiem?
- Czy byłeś najpierw poproszony o akceptację pobrania, czy po prostu otrzymałeś plik?

- Co się dzieje, gdy odbiorca nie akceptuje pliku?
- Czy kiedykolwiek wysłałeś plik do kogoś innego za pomocą Bluetooth?

Etap 3

Po dyskusji uczniowie mogą podzielić się na grupy czteroosobowe lub pięcioosobowe. Grupy można utworzyć pod kątem intensywności korzystania z telefonów komórkowych (liczba napisanych wiadomości tekstowych na miesiąc) lub na podstawie marki telefonu komórkowego. Bluetooth jest włączony we wszystkich telefonach komórkowych w grupach. Dwóch uczniów z każdej grupy próbuje teraz wysłać tyle zdjęć, ile to możliwe do innych członków grupy. Ci próbują odrzucić pobieranie plików. Czas trwania: około pięciu minut.

Na koniec cała klasa zastanawia na się nad poniższymi kwestiami:

- najlepszy sposób odrzucania plików przesyłanych przez Bluetooth
- jak ustawić telefon, aby odbierał jak najmniejszą liczbę niechcianych plików

Uczniowie mogą zaprojektować plakat na ścianę klasy, na którym przedstawione będą rezultaty tej dyskusji.

Ćwiczenie 2 | Utrzymywanie kosztów mobilnego Internetu na niskim poziomie

Grupa wiekowa: od 12 do 17

CELE NAUCZANIA

- Zdobycie wiedzy na temat kosztów mobilnego Internetu

Procedura

Wszyscy uczniowie z podpisanymi umowami na usługi telefonii komórkowej w ramach pracy domowej sprawdzają następujące kwestie:

- Czy mogę korzystać z Internetu na moim telefonie?
- Ile mogę korzystać z Internetu w ramach tzw. darmowego limitu transferu danych według mojej umowy z siecią telefonii komórkowej?
- Ile kosztuje dodatkowy megabajt (1 MB) po przekroczeniu darmowego limitu transferu danych?

- Mniej więcej ile filmów na YouTube mogę obejrzeć każdego miesiąca, by nie przekroczyć darmowego limitu przesyłu danych?
- Jak długo mogę być na Facebooku każdego miesiąca, by nie zużyć limitu przesyłu danych?
- Gdzie na swoim telefonie mogę aktywować lub dezaktywować korzystanie z Internetu?
- Kiedy dobrym pomysłem jest dezaktywowanie mobilnego Internetu?
- Na koniec omawia się odpowiedzi oraz porównuje się je w małych grupach lub z całą klasą.

Wariacje na lekcje matematyki lub informatyki

Tworzony jest arkusz Excel w celu porównania oferty mobilnego Internetu oraz pakietów transferu danych różnych operatorów telefonii komórkowej. Jak pokazane są taryfy? Jak duża jest różnica między najtańszą i najdroższą opcją? Który operator oferuje najwięcej usług za najniższą cenę?

Ćwiczenie 3 | Śmiertelnie zabawne

Grupa wiekowa: od 10 do 14

(na podstawie: Gewalt und Horror in Medien. (Przemoc i horror w mediach) Materiały dydaktyczne na zajęcia z wiedzy o mediach - 5 klasa i gimnazjum. BMUKK, Wiedeń, 1992. Strona 9)

CELE NAUCZANIA

- Zbadanie dlaczego fikcyjne obrazy przemocy są czasem postrzegane jako coś zabawnego
- Zrozumienie, że oglądanie „zabawnej przemocy” może być środkiem eliminowania prawdziwego oraz wyimaginowanego strachu oraz doświadczania poczucia uwolnienia

Procedura

Etap 1

Uczniowie pracując razem szukają internetowych obrazów, filmów lub komiksów, które są dla nich zabawne, ale które zawierają także niewielką dawkę przemocy. Otrzymany materiał

jest zbierany centralnie, na przykład na platformie edukacyjnej lub drukowany i przywieszany na plakatach.

Etap 2

W parach uczniowie analizują dlaczego wybrane zdjęcia, filmy i komiksy zostały uznane za zabawne. Możliwe pytania to:

- Czy wszyscy uczniowie natychmiast uznali materiał za zabawny?
- Co dla wielu osób jest szczególnie zabawne i dlaczego inni nie potrafią też tego dostrzec?
- Co łączy te obrazy, filmy, komiksy (np. pokazywanie niefortunnych zdarzeń/wypadków, postaci o szczególnych cechach...)?
- Dlaczego czasami zabawne jest obserwowanie czyjegoś nieszczęścia?
- Każda grupa projektuje rysunek, plakat lub prezentację w programie PowerPoint.

Etap 3

Wnioski są zbierane i omawiane z całą klasą. To może być również okazja, by poruszyć temat filmów kręconych domowym sposobem, zawierających sceny przemocy (np. tzw. happy slapping).

Sugestie

Przemoc jest „śmieszna” przede wszystkim wtedy, gdy jej przedstawienie ma wszystkie lub niektóre z następujących elementów:

- na kogoś spada katastrofa, której widz chciałby uniknąć,
- konsekwencje aktów przemocy pozostają otwarte,
- śmiech może być substytutem działania w sposób dojrzały,

Ćwiczenie 4 | Quiz na temat korzystania z telefonów komórkowych – co jest rozsądne, co jest nierozsądne?

Grupa wiekowa: od 10 do 16

CELE NAUCZANIA

- Dokonanie przeglądu przepisów prawa, regulujących korzystanie z telefonów komórkowych
- Zachęcanie do odpowiedniej reakcji w sytuacjach krytycznych

Procedura

To ćwiczenie zostało zaprojektowane do pracy na kilka godzin lub na cały dzień pracy nad projektem.

Etap 1

Grupy, składające się z trzech do czterech uczniów, otrzymują pięć pytań wielokrotnego wyboru, dotyczących prawnych aspektów korzystania z telefonów komórkowych. Grupą docelową powinny być osoby w wieku, w którym prawnie mogą zawierać umowy. Można pracować nad poniższymi tematami:

- Płatności za pośrednictwem telefonu komórkowego
- Pobieranie aplikacji
- Treści dla dorosłych lub treści nielegalne
- Nękanie przez telefon komórkowy (cyberprzemoc)
- Umowy na telefony komórkowe
- Publikowanie materiału, takiego jak zdjęcia czy wideo, na telefonie komórkowym
- Prawo autorskie
- Prawo do wizerunku

Każda grupa może przygotować wszystkie tematy lub poszczególne tematy mogą być przydzielane określonym grupom. Uczniowie muszą sformułować trzy możliwe odpowiedzi na każde pytanie (jedna poprawna i dwie niepoprawne) i krótką notkę wyjaśniającą prawidłową odpowiedź. Prawidłowe rozwiązanie może zawierać linki do stron, gdzie można uzyskać dalsze informacje.

Etap 2

W następnym kroku grupa edytorów i/lub nauczyciel układają quiz na podstawie tych pytań. Poniższe generatory quizów mogą okazać się przydatne: www.edhelper.com/puzzles.htm, www.mystudiyo.com, www.wordlearner.com/print.php, www.fash-gear.com/puzzle/.

Etap 3

Następnie grupy prezentują tematy, które opracowały. Tworzone są nowe grupy, w których zasiada po jednym przedstawicielu z poprzednich grup. Uczniowie dzielą się informacjami potrzebnymi do udzielenia odpowiedzi na pytania w quizie. Nie omawia się bezpośrednio pytań z quizu, a tylko stosowny materiał.

Etap 4

Ostatecznie wszyscy uczniowie przystępują do quizu. Za każdą prawidłową odpowiedź otrzymuje się jeden punkt. Uczniowie, którzy najlepiej zaprezentowali przygotowany temat otrzymują dodatkowe punkty.

Ćwiczenie 5 | Zasady korzystania z telefonu komórkowego w szkole

Grupa wiekowa: wszyscy

CELE NAUCZANIA

- Wspólne zastanowienie się nad kwestią korzystania z telefonów komórkowych w szkole
- Wypracowanie rozwiązania razem ze wszystkimi zainteresowanymi osobami (nauczycielami, rodzicami i uczniami)

Procedura

Etap 1

Na początku wyjaśnia się, dlaczego korzystanie z telefonów komórkowych w szkole może powodować problemy i dlaczego „kontrakt” może być pomocny w ich rozwiązaniu.

Etap 2

Uczniowie pracują następnie w małych grupach i robią listę tematów, które ich zdaniem powinny być uwzględnione w kontrakcie dotyczącym korzystania z telefonów komórkowych w szkole. W oparciu o te tematy próbują potem sformułować wstępne zasady.

Kilka pomocnych pytań to na przykład:

- Czy dozwolone powinno być korzystanie z telefonów komórkowych podczas lekcji i/lub na przerwach?
- Co należy zrobić z telefonami w czasie, kiedy nie odbywają się lekcje?
- Gdzie trzymać telefony podczas lekcji wf?
- Jakie zasady powinny być ustanowione w odniesieniu do korzystania z telefonów komórkowych do fotografowania i nagrywania filmów w szkole?

- Jakie warunki muszą być spełnione, by można było opublikować zdjęcia/filmy nagrane w szkole?
- Jakim zasadom powinno podlegać korzystanie z telefonów podczas wydarzeń szkolnych?
- Jak można monitorować przestrzeganie zasad?

Etap 3

Klasa powinna potem zastanowić się nad pytaniami, które pozwoliłyby rodzicom na wniesienie wkładu do kontraktu na temat korzystania z telefonów komórkowych w szkole. Zadaje się pracę domową, polegającą na przeprowadzeniu wywiadu z rodzicami i zanotowaniu ich odpowiedzi.

Etap 4

Opinie rodziców, uczniów i nauczycieli są następnie zbierane w klasie. Ostatecznie sporządzany jest projekt kontraktu dotyczącego korzystania z telefonów komórkowych w szkole.

Ćwiczenie 6 | Życie bez telefonów komórkowych

Grupa wiekowa: wszyscy

CELE NAUCZANIA

- Ułatwienie oceny wpływu telefonów komórkowych na komunikację między ludźmi
- Refleksja na temat tego, jak ja sam korzystam z telefonu komórkowego

Procedura

Etap 1

Na początku uczniowie indywidualnie lub w parach uzupełniają poniższe zdania:

Używam mojego telefonu komórkowego głównie do...

Telefon komórkowy ma praktyczne zastosowanie przy...

To, co martwi mnie w kwestii telefonów komórkowych, to...

Życie bez telefonów komórkowych....

Etap 2

Podzieleni na małe grupy uczniowie pracują teraz nad poniższymi zadaniami:

Zadanie 1:

Rodzice koleżanki nie chcą dalej opłacać raczej wysokich rachunków za telefon komórkowy córki i grożą zerwaniem umowy.

Jakich argumentów może użyć koleżanka, by odwieść swoich rodziców od takiej decyzji?
Stwórzcie listę przydatnych argumentów!

Zadanie 2:

Uczniowie ciągle bawią się telefonami komórkowymi podczas zajęć lekcyjnych. Zmusiło to dyrektorów szkół do zakazania posiadania telefonów komórkowych w szkole. Jakie można ustalić zasady, które przekonałyby dyrektorów, by nie zakazywali posiadania telefonów komórkowych? Stworzenie listy propozycji.

Wariacje

Uczniowie w ramach eksperymentu rezygnują z telefonu na jeden dzień lub chociaż na jedno popołudnie. Notują przebieg dnia. Co nie ma miejsca, kiedy nie masz telefonu komórkowego? Co zamiast tego się dzieje? Wnioski wysnute przez uczniów zbierane są i opisywane na blogu (www.blogger.com, www.wordpress.com).

Dziesięć wskazówek dla nauczycieli na temat tego, jak postępować z telefonami komórkowymi w szkole

1 Dyskusja na temat telefonów komórkowych

Uznaj znaczenie telefonów komórkowych w codziennym życiu uczniów i omów kwestię bezpiecznego i odpowiedzialnego używania telefonów komórkowych na swoich lekcjach. Wcześniej poszerz wiedzę na temat telefonów komórkowych i bądź na bieżąco ze zmianami.

2 Uzgodnienie zasad

Razem z rodzicami i uczniami zawrzyj kontrakt w sprawie korzystania z telefonów komórkowych w szkole. Ogólny zakaz korzystania z telefonów komórkowych ma rację bytu tylko jako krótkoterminowe rozwiązanie, by poradzić sobie z jakimś problemem.

3 Zaangażowanie rodziców

Rodzice są twoimi najważniejszymi partnerami w kwestii korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych. Aby uniknąć konfliktów, porusz temat telefonów komórkowych na zebraniu i razem ustalcie rozsądną metodę postępowania.

4 Uszanowanie prywatności

Uszanuj to, że telefony komórkowe uczniów, tak samo jak torby szkolne, są ich prywatnością. Kontrola telefonów jest uzasadniona tylko w wyjątkowych przypadkach. Zachowaj jednak czujność, gdy będą ci pokazywane treści z telefonów komórkowych. Jeśli chcesz skonfiskować telefon, upewnij się, że zostanie on najpierw na twoich oczach wyłączony.

5 Promuj etykietę dotyczącą korzystania z telefonu komórkowego

Etykieta korzystania z telefonu komórkowego dotyczy używania telefonu w obecności innych osób. Etykieta stanowi na przykład, że nie powinno się dopuszczać, żeby telefon zadzwonił podczas lekcji oraz że używanie telefonu jako odtwarzacza muzyki w budynkach szkolnych jest zabronione.

6 Omówienie kwestii zdjęć

Upewnij się, że uczniowie znają podstawowe aspekty prawne robienia zdjęć telefonem komórkowym, na przykład prawo do ochrony wizerunku. Wyjaśnij, jakie zdjęcia można robić i publikować, a jakich nie.

7 Uczenie się i nauczanie przy pomocy telefonu komórkowego

Spróbuj czegoś nowego. Użyj telefonów komórkowych jako kreatywnej metody uczenia się i nauczania. Jeśli nie wszyscy uczniowie w klasie mają telefon komórkowy, utwórz grupy z jednym urządzeniem przypadającym na grupę.

8 Poważne potraktowanie cyberprzemocy

Bacznie obserwuj dynamikę grupy w klasie. Nie lekceważ przypadków cyberprzemocy. Wspieraj poszkodowanych i staraj się promować zrozumienie tej kwestii w szkole.

9 Świecenie przykładem

Upewnij się, że to, jak sam(a) postępujesz z telefonem jest zgodne z tym, czego oczekujesz od swoich uczniów. Jeśli sam(a) przestrzegasz postanowień umowy, bardziej prawdopodobne jest, że uczniowie zrobią to samo.

10 Nie zapomnij: możliwości i zastosowania telefonów komórkowych znacznie przewyższają zagrożenia!

Telefon komórkowy jest doskonałym środkiem komunikacji i spełnia wiele przydatnych funkcji. Zachęć uczniów do świadomego korzystania z telefonów komórkowych i zbadania ich całego pozytywnego potencjału.

Informacja prawna:

Materiał dydaktyczny. Telefon komórkowy w szkole.

Prawidłowe zarządzanie szansami i zagrożeniami

©Austrian Institute for Applied Telecommunications (ÖIAT)

Wydanie pierwsze 2010

Wszelkie prawa zastrzeżone

Właściciel, wydawca, redakcja:

Handywissen.at/Austrian Institute for Applied Telecommunications (OIAT)

Margaretenstrasse 70, A 1050 Vienna

Redakcja: Barbara Amann-Hechenberger, Barbara Buchegger, Sonja Schwarz

Konsultant edukacyjny i dydaktyczny: Christian Gatterer, Dr Evelyn Stepancik

Przy wsparciu:

Austriackiego Federalnego Ministerstwa Edukacji, Sztuki i Kultury

Unii Europejskiej – Program Safer Internet: <http://ec.europa.eu/saferinternet>

A1

Niekomercyjne kopiowanie i rozpowszechnianie niniejszej publikacji jest dozwolone, gdy wspomniane jest Handywissen.at oraz strona internetowa www.handywissen.at.

Dokładność i kompletność informacji zawartych w niniejszej publikacji nie jest gwarantowana. Autorzy oraz Handywissen.at/the Austrian Institute for Applied Telecommunications nie ponoszą odpowiedzialności za materiały zawarte w tej publikacji.

Wersja angielska przygotowana przez Insafe na licencji CC

Wersja polska przygotowana przez FRSE na licencji CC

Tłumaczenie na język polski:

Centrum Językowe Idea Sp. z o.o.

Opracowanie:

Michał Dyląg

Korekta:

Iwona Ławniczak-Iwanowska

Opracowanie, skład i łamanie:

OnTheRocks / www.ontherocks.pl

Wydawca:

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Program eTwinning

ul. Mokotowska 43

00-551 Warszawa

tel. +48 22 46 31 400

fax +48 22 31 021

www.konferencje.frse.org.pl/swiat-cyfrowy

www.frse.org.pl

www.etwinning.pl

ISBN 978-83-64032-22-6

Publikacja sfinansowana w ramach realizacji zadania publicznego - projektu "W świecie cyfrowym – szkolenia, warsztaty, kursy" wspieranego przez Ministra Administracji i Cyfryzacji.

Publikacja bezpłatna

Warszawa 2013

